Ազգ
Azg
Armenian daily
12 ՄԱՐՏ 1994 ՇԱԲԱԹ Թ 46 (549)

Թշնամին գրոհում է Մարտունու եւ Աղդամի ուղղությամբ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 11 ՄԱՐՏ: Ղարաբաղյան ռազմաճակատներում ռազմական գործողությունները չեն դադարում: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից ստացված տեղեկությունների համաձայն, երեկ երեկոյան ժամը 23.40-ին ադրբեջանական բանակի կազմավորումները լայնածավալ գրոհ են ձեռնարկել Աղդամի եւ Մարտունու շրջաններ ի հայկական պաշտպանական դիրքերի ուղղությամբ: Մեկժամյա մարտերի ընթացքում ղարաբաղյան ուժերին հաջողվել է լիովին կասեցնել թշնամու բոլոր գրոհները: Տուժածների մասին տեղեկությունները ճշտվում են: Այսօր վաղ առավոտյան Սղշաքենդիի եւ Ֆիզուլու շրջաններում տեղաբաշխված ռազմական հենակետերից ծանր հրետանուց, տանկերից եւ «Գրադ» կայանքներից հրետակոծվել են Մարտունու եւ Ֆիզուլու շրջանների հայկական պաշտպանական դիրքերը: Նախնական տվյալներով, հայկական կողմից տուժածներ չկան: Ղարաբաղյան ուժերը գնդել են պատասխան գործողությունների:

Այսօր օրվա երկրորդ կեսին Ֆիզուլու շրջանի ադրբեջանական խմբավորումները հերթական անգամ անցել են հարձակման շրջկենտրոնի ուղղությամբ: Մարտերը շարունակվել են մինչեւ ժամը 14.30: Մանրամասնությունները ճշտվում են: ԼՂՀ ռազմական հետախուզության տվյալներով, ռազմաճակատի արեւելյան եւ հարավարեւելյան երկայնքով նկատվում են հակառակորդի կենդանի ուժի եւ մարտական տեխնիկայի խոշոր կուտակումներ:

ՂԱՐԱԲԱՂ

Մի՞թե հրադադարն անհնար է

ԱՐՄԷՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ԼՂՀ-ն եղել եւ մնում է հակամարտության գոտում կրակի շուտափույթ դադարեցման եւ խաղաղ բանակցությունների վերսկսման կողմնակից: Այս մասին ԼՂՀ նախարարների խորհրդում տեղի ունեցած խորհրդակցության ժամանակ հայտարարել է Պաշտպանության պետական կոմիտեի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը՝ ավելացնելով, թե ղարաբաղյան կողմը ողջունում է ինչպես ԵԱՀԽ-ի, այնպես էլ Ռուսաստանի խաղաղարար նախաձեռնությունները, թեեւ նրանց ոչ բոլոր դրույթներն են ընդունելի Ղարաբաղի համար: «Իր հերթին Ադրբեջանը ոչ կառուցողական դիրք բռնելով եւ վերջնագրեր ներկայացնելով Ղարաբաղին, հետեւողականորեն ձախողում է շրջանում ռազմական գործողություններին վերջ դնելու միջազգային ընկերակցության բոլոր ջանքերը, ընդգծել է նա: Ադրբեջանական բանակի վերջերս կրած պարտությունները ոչինչ է պաշտոնական Բաքվին համոզեն, որ հակամարտության ուժային լուծման փորձերը անհեռանկար են եւ ի սկզբանե դատապարտված են տապալման»:

Խոսելով խաղաղարար զորքեր մտցնելու հնարավորության մասին, պրն. [illegible]յանն ընդգծել է, որ առանց միջազգային դիտորդների, իսկ հետագայում նաեւ տարանջատիչ ուժերի տեղաբաշխման հնարավոր չէ հասնել կրակի լիակատար դադարեցման: Խորհրդակցության մասնակիցների ուշադրությունը հրավիրվել է ԵԱՀԽ-ի եւ Ռուսաստանի միջնորդական նախաձեռնությունները մերձեցնելու եւ համաձայնեցնելու կարեւորության վրա: Նույն կարծիքը հայտնեց նաեւ Հայաստանի նախագահի մամուլի քարտուղարի պաշտոնակատար Լեւոն Զուրաբյանը երեկ կայացած ասուլիսի ժամանակ, նշելով, որ Հայաստանն ընդունում է ԵԱՀԽ-ի միջնորդական ջանքերը, ճանաչում է ԵԱՀԽ-ին են փոխանցված ՄԱԿ-ի կողմից: Պրն. Զուրաբյանը անդրադարձավ ԵԱՀԽ-ի երկամյա գործունեության ընթացքում կատարված բացթողումներին եւ ձեռք բերած նվաճումներին՝ շեշտելով, որ ԵԱՀԽ-ի ծրագիրը չի նախատեսում [illegible] ուժեր, իսկ առանց դրանց կայուն հրադադարն անհնար է: Ըստ նրա, նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն այս նկատառումները հայտնել է ԵԱՀԽ-ի նախագահող Յան Էլիասոնին, եւ վերջինս ըմբռնումով է մոտեցել:

Ինչ վերաբերում է օտար մամուլում վերջերս հայտնված այն պնդումներին, թե Հայաստանին ռուսական խաղաղարար ծրագիրն այնքան էլ ձեռնտու չէր, սակայն Հայաստանը ստիպված է եղել ստորագրել այն՝ տեղի տալով Ռուսաստանի ճնշմանը, ապա պրն. Զուրաբյանը հայտարարեց, թե Հայաստանը նման փաստաթղթեր ստորագրելով չի առաջնորդվում որեւէ կողմի ճնշումներով: Ըստ պրն. Զուրաբյանի, Հայաստանի պատվիրակությունը չի մեկնել Մոսկվա՝ մասնակցելու եռակողմ հանդիպմանը, քանի որ դա խաղաղարար ծրագրի երկրորդ փուլն էր, իսկ մենք չէինք կարող սկսել այն, քանի դեռ ամփոփված չէին առաջին փուլի արդյունքները: Անդրադառնալով Մոսկվայում ԱՄՆ-ի դեսպան [illegible] Փիկերինգի այն հայտարարությանը, թե անհրաժեշտ է Ղարաբաղին տալ լայն ինքնավարություն, նախագահի մամուլի քարտուղարը դա մեկնաբանեց որպես ԱՄՆ-ի ցանկություն՝ գտնել փոխզիջումային տարբերակ, թեեւ Հայաստանի վերաբերմունքը միանշանակ է՝ նախ հրադադար, ապա միայն Ղարաբաղի կարգավիճակի շուրջ բանակցություններ: ■

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Ռուսական ակտիվ միջամտություն միջինարեւելյան հարցում

Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւն Իսրայելում

Մեծ վերադարձ, թե՞ մեծի վերադարձ: Այսպես կարելի է անվանել Ռուսաստանի նոր նախաձեռնությունը արաբ-իսրայելական հակամարտության խաղաղ կարգավորման ասպարեզում: Ի. Միության փլուզումից հետո, հակառակ հարցի խաղաղ լուծման գործում Մ. Նահանգների հետ համահովանավորի [illegible], Ռուսաստանն [illegible] առանձին ձիավարելու էր բաղձել Վաշինգտոնին, որ [illegible], ի տես ռուսական վերանորոգ ակտիվության, չզայրացողներ եւ [illegible] է ցույց տալիս: Ոչ պակաս ջղային է հանդես գալիս Ռուսաստանը, որի արտգործնախարարը 3 օր առաջ «Իզվեստիա» թերթում բողոքել էր, թե Մ. Նահանգները փորձում է, այսպես, կարծես միակ իրավարարը լինի միջազգային հարցերի: Նա ավելացրել էր, թե Վաշինգտոնն այդպիսով «վարկաբեկում է» պարտնյորության սկզբունքին, մինչդեռ Ռուսաստանի հետ պետք է վերաբերվել որպես հավասարազոր ուժի:

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 11 ՄԱՐՏ, BBC, WSI: Այսօր այստեղ ժամանեց Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը, արաբա-իսրայելական հակամարտության խաղաղ կարգավորման գծով իր երկրի տեսակետների շուրջ իսրայելցի պաշտոնյաների հետ բանակցելու նպատակով: [illegible] 1994 թ. [illegible] [illegible] միջազգային [illegible] կազմակերպել [illegible] խաղաղության շուրջ [illegible] [illegible] Մ. Նահանգների [illegible] վերաբերմունքին: Արդարեւ, մինչ Իսրայելը [illegible] նախքան Կոզիրեւի Թել Ավիվ ժամանելը կրակ մերժել էր այդ առաջարկը Մ. Նահանգները [illegible] պետքարտուղարության փոխպետ Քրիստոֆեր [illegible] Վաշինգտոնում հայտարարեց, թե նման ծրագրին օգտակար կարող է լինել միայն [illegible] [illegible] ամերիկյան [illegible] բանակցությունները Իսրայելի եւ Պաղեստինի ազատագրական կազմակերպության միջեւ, Դամասկոսի եւ Երուսաղեմի [illegible] [illegible] շուրջ:

Այս կապակցությամբ Վաշինգտոնը երեկ ավելի կոշտ դիրքորոշում հայտնեց ՊԱԿ-ի նախագահ Յասեր Արաֆաթին, [illegible] որ վերջինս [illegible] բանակցությունների վերսկսումը, այդպես [illegible] ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդում փետրվարի 25-ին պաղեստինցիների դեմ տեղի ունեցած սպանդը դատապարտող բանաձեւի առաջ: ՊԱԿ-ի քարտերի համաձայն, պետքարտուղար Քրիստոֆերն այս կապակցությամբ երեկ անձամբ զանգահարել է Արաֆաթին:

Մյուս կողմից, նույն օրվանից կապակցությամբ տեղի ունեցող հետաքննությունների 2-րդ օրը իսրայելական ոստիկանության հրամանատարներից մեկը հայտարարեց, թե իսրայելական զորքը հրաման ունէր կրակ չբանալու հրեա վերաբնակների վրա նույնիսկ այն դեպքում, եթե վերջիններս սպանելիս լինեին պաղեստինցու:

Ավելացնենք նաեւ, թե Ռուսաստանի արտգործնախարարն այսօր Թել Ավիվից կմեկնի Թունիս, ուր կհանդիպի ՊԱԿ-ի ղեկավար Յասեր Արաֆաթին:

ՏԱՐԱԾՔՆ

Էյմսի բանկային հաշիվները սառեցվեցին

ՎԻՐՋԻՆԻԱ (ԱՄՆ), 11 ՄԱՐՏ, WSJ, VOA: Մ. Նահանգների դաշնային դատարանը Սովրվայի հաշվին լրտեսություն անող CIA-ի աշխատակից Օլդրիխ Էյմսի բանկում ունեցած գումարները սառեցնելու հրաման արձակեց: Այդ գումարները հասնում են 2,2 միլիոն դոլարի: Ամերիկյան դաշնային ոստիկանության աշխատակիցներից մեկը դատարանում հայտնեց, թե CIA-ը դեռեւս 1990 թ. գիտեր, թե Էյմս ամուսինները օտարերկրյա բանկերում յուրացումարված ներդրումներ ունեին: Նույն պախանին հայտնի էր դարձել նաեւ, թե Էյմս ամուսինները գնել էին կես միլիոն դոլար արժողությամբ շքեղ բնակարան: Մյուս կողմից, համաձայն Ինտերֆաքս լրատվական գործակալության, ռուսական համապատասխան ծառայությունները լրտեսության մեղադրանքով ձերբակալել են Գերմանիայի հաշվին աշխատող մի ռուս գործակալի, առանց հավելյալ որեւէ բացատրություն տալու: Բոննի իշխանությունները լռեցնեցին այս տեղեկությունը:

Լոնդոնի օդանավակայանը նորից ռմբահարվեց

ԼՈՆԴՈՆ, 11 ՄԱՐՏ, BBC: Երեկ գիշեր, 30 ժամվա ընթացքում 2-րդ անգամ, նորից ռմբահարվեց Լոնդոնի «Հիթրոու» օդանավակայանի թռիչքադաշտը: Այս անգամ ականանետային երկու ռումբ ընկավ, առանց որեւէ վնաս պատճառելու: Ոստիկանությունը թռիչքադաշտի վրա գտավ նաեւ 2 փաքեթ՝ պայթուցիկ նյութերով լեցուն, եւ վնասազերծեց դրանք: Ոստիկանությունը կրկին մատնացույց արեց «Իռլանդիայի հանրապետական բանակ» կազմակերպությունը: Դիտորդների կարծիքով, ռումբերի թռիչքադաշտերի (եւ ոչ թե շենքությունների) վրա արձակելը ավելի քաղաքական ճնշման փորձ է, քան իսկական խափանարարություն:

ԵՐԵՎԱՆ

Սահմանադրական խորհրդում

ՀՀ Սահմանադրության ընդունման կարգը որպես հրատապ հարց ՀՀ Գերագույն խորհրդի ննարկման առարկա դարձնելու առաջարկությունը, ինչպես նաեւ այդ հարցին առնչվող առաջարկները քննարկելու նպատակով, Քաղաքացիական համաձայնության Սահմանադրության խորհուրդը մարտի 11-ին ՀՀԿ գրասենյակում անցկացրեց խորհրդակցություն, որին մասնակցեցին Սահմանադրության խորհրդի անդամ վեց կուսակցություններ, ինչպես նաեւ ՀՀ ԳԽ-ում ներկայացված կուսակցությունների եւ ՀՀ ԳԽ-ի պատգամավորական խմբերի (ԴԻՄ, ՀՀԿ, ՀՀԾ) լիազոր ներկայացուցիչները: Խորհրդակցության բոլոր մասնակիցները իրենց կազմակերպությունների անունից համաձայնություն են կամ մարտի 14-ին սկսվող ՀՀ ԳԽ հերթական նստաշրջանի օրակարգում որպես հրատապ հարց մտցնել ՀՀ ԳԽ 8-րդ նստաշրջանի մեծ օրակարգում նախատեսված «ՀՀ Սահմանադրության ընդունման կարգի մասին» հարցը: ■

Արարկյան Գալիքն հանդիպում: Մարտի 12-ին Ադրբեջանի Ղազախի շրջանում տեղի կունենա Ադրբեջանի եւ Հայաստանի խորհրդարանների նախագահներ Ռասուլ Գուլիեւի եւ Բաբկեն Արարքցյանի հանդիպումը: Այդ մասին [illegible] հայտնեց [illegible] Գուլիեւը, [illegible] Պետական խորհրդում [illegible] [illegible] հարցերին նվիրված խորհրդակցությունում: Ըստ նրա, հանդիպումը կանցկացվի երկու փուլով՝ Ղազախում եւ Իջեւանում: Ենթադրվում է [illegible] հրադադարին առնչվող հարցերի շուրջ եւ [illegible] [illegible] [illegible] ուղիները:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆրանսիացի հանրապետական պատգամավորները Երեւանում

Այսօր ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ընդունեց Ֆրանսիայի հանրապետականների կուսակցության պատգամավորներ Ռիշար [illegible]ին եւ Մարկ Դոլեզին, որոնք Հայաստան են ժամանել իրենց հետ բերելով ֆրանսիական եւ ֆրանսահայ բարեգործական ու մարդասիրական կազմակերպությունների տրամադրած շուրջ 40 տոննա բեռ:

Նախագահ Տեր-Պետրոսյանը ողջունելով հյուրերին նշեց, որ այս այցելությունն ինքը համարում է ցեղ եւ [illegible] բարեկամության մի արտահայտություն, որ կարող է [illegible] քաղաքական կողմնորոշումից, ոչ էլ պետական պաշտոնական հարաբերությունների հետ: Նախագահը միաժամանակ նշեց, որ բարձր գնահատելի եւ ավելի քան գնահատելի են նաեւ Հայաստանի եւ Ֆրանսիայի միջպետական հարաբերությունները:

Անդրադառնալով Հայաստանի ընդհանուր իրավիճակին, ՀՀ նախագահն ասաց, որ տարեմուտի խնդրում ինքը Հայաստանի համար կարեւորել է երեք հիմնական խնդիր. խաղաղության հաստատումը, սահմանադրության ընդունումը եւ տնտեսության վերականգնումը: Երբ խնդիրներում էլ Ֆրանսիան առ այսօր օգնել է եւ կարող է կրկին օժանդակել Հայաստանին: ՀՀ նախագահը պատասխանեց այս խնդիրների շուրջ հյուրերին հետաքրքրող հարցերին:

Հանդիպմանը ներկա էր Հայաստանում Ֆրանսիայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ֆրանս դ՝ Արտինը: Նույն [illegible] երեկոյան հյուրերը [illegible] առավել ավել ՀՀ արտգործնախարար[illegible]ությունում:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **տեղական**

ԱԶԳ

Հայ պատգամավորները Մեծ Բրիտանիայում

1994 թ. փետրվարի 24-ից մարտի 10-ը ժողովրդավարության զարգացման համար Վեստմինստերի ֆոնդի եւ բրիտանա-հայկական միջխորհրդարանական խմբի հրավերով Մեծ Բրիտանիայում էին գտնվում Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի երեք պատգամավորներ Արամ Սահակյանը (ՀՀՇ), Նորա Ծամըճյանը (անկախ) եւ Շավարշ Քոչարյանը (Ազգային ժողովրդավարական միություն): Լոնդոնի ՀՀ դեսպանատնից տեղեկացանք, որ պատվիրակությունն ունեցել է մի շարք կարեւոր աշխատանքային հանդիպումներ բրիտանական կողմի հետ:

Ի թիվս այդ կարեւոր հանդիպումների ՀՀ խորհրդարանի պատվիրակությունն այցելել է Մեծ Բրիտանիայի Լորդերի եւ Համայնքների պալատ, որտեղ աշխատանքային հանդիպում է ունեցել լորդ Շանոնի, բարոնուհի Քոքսի, լորդ Բեյթլի, լորդ Փիլիտոնի եւ լորդ Մայլի հետ: Հայ խորհրդարանականները ունկնդրել են երկու պալատների աշխատանքային օրակարգի մի քանի քննարկում: Եղել են նաեւ Լոնդոնի Տնտեսագիտության ու քաղաքականության համալսարանում:

Պատվիրակությունը հանդիպել է նաեւ Մեծ Բրիտանիայի արտաքին գործերի նախարարության դիվանագիտական բաժնի պետ Բրենլի հետ, քննարկվել են Հայաստանում բրիտանական դեսպանատան բացման հետ կապված հարցեր: Միաժամանակ նրանք հանդիպել են նաեւ արտգործնախարարության արեւելյան բաժնի պետի տեղակալ Ա. Ձեֆտոնի հետ: Պատվիրակության անդամների վկայությամբ այցելությունը խիստ ուսանելի է եղել, եւ ստացված փորձն ու գիտելիքները հնարավորին չափ կկիրառվեն Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի աշխատանքներում:

Հայ խորհրդարանականները հանդիպեցին նաեւ տեղի հայ համայնքի հետ: Մարտի 5-ին Լոնդոնի Սբ. Պետրոս եկեղեցում պատվիրակության անդամները ներկայացրին Հայաստանի ներկա վիճակը եւ կացությունից դուրս գալու տեսակետները: Վերջում պատասխանել են ներկաների հարցերին:

Աշխատանքային այս այցը եզրափակվել է Լորդերի պալատի «Մովսես դահլիճում», հայ խորհրդարանականների պատվին: Նիստը նախագահում էր բրիտանա-հայկական միջխորհրդարանական խմբի նախագահ լորդ Շանոնը, նրան օգնում էր նույն խմբի անդամ լորդ Մայլը: Նիստին ներկա էին Բրիտանիայում հավատարմագրված մի շարք դեսպանատների ներկայացուցիչներ, բրիտանական երկու պառլամենտական պալատների անդամներ, հայ համայնքի ներկայացուցիչներ ու Լոնդոնում ՀՀ դեսպանատան աշխատակիցներ: Ելույթ ունեցողները անդրադարձան Հայաստանի Հանրապետության ներկա տնտեսական ու քաղաքական իրավիճակին, խոսեցին Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության մեջ Հայաստանի դիրքորոշման մասին եւ ներկայացրին Հայաստանի արտաքին քաղաքականության հիմնադրույթները, մասնավորապես անմիջական հարեւանների հետ ունեցած հարաբերություններում:

ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարարությունից Նոյյան Տապան գործակալության թղթակցին հայտնել են, որ ս.թ. մարտի 2-ից ի վեր Վրաստանի տարածքով Հայաստան որեւէ շարժակազմ մուտք չի գործել: Վերջին 3 շարժակազմերը՝ 82 վագոնով, Հայաստան են հասել մարտի 1-ին: Խռամ գետի պայթեցված կամրջի շինարարական աշխատանքները դեռ շարունակվում են:

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ռուբեն Թորոսյան. «Չորս տարվա ընթացքում ունեցել ենք ... Բագրատյան՝ իր դոլրոցով»

ՄԱՐԳԱՐ ՍԱՀՅԱՆ

Մարտի 10-ին ՀՀ Գերագույն խորհրդում մամուլի ասուլիսը բացելով՝ տնտեսական ինքնուրույնության եւ տնտեսական զարգացման հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Ռուբեն Թորոսյանն այսպիսի հանդիպումը լրագրողների հետ (երբ նախաձեռնողը ԳԽ հանձնաժողովն է) պատճառաբանեց ԳԽ մամուլի կենտրոնի պասիվությամբ նման ասուլիսների կազմակերպման հարցում, կան դժգոհություններ եւ դիտողություններ ԳԽ մամուլի կենտրոնի աշխատանքի վերաբերյալ: Այդուհանդերձ հանդիպման թեման ոչ թե մամուլի կենտրոնն էր, այլ ՀՀ ֆինանսատնտեսական զարգացման 1994 թվականի ծրագիրը եւ կառավարության 1993 թ. կատարած աշխատանքը: Հանդիպմանը մասնակցում էին հանձնաժողովի անդամներ Սամվել Տոնոյանը, Հայկ Չախոյանը, Սարգիս Սուրադյանը: Ռ. Թորոսյանը ներկաներին հիշեցրեց ԳԽ-ում հանձնաժողովի ներկայացրած որոշումը, որն ասում էր՝ 1993 թ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի արդյունքները համարել անբավարար, չհաստատել 1994 թ. սոցիալ տնտեսական զարգացման ծրագրի նախագիծը, եւ առաջարկել ՀՀ նախագահին վերանայել Հ. Բագրատյանին վարչապետի պաշտոնում նշանակման մասին որոշումը, եւ մինչեւ մարտի 25-ը ներկայացնել նոր ծրագիր: Կար եւս մի որոշում՝ հանձնարարել տնտեսական ինքնուրույնության եւ ֆիրավական հարցերի հանձնաժողովներին ԳԽ հերթական նիստի քննարկմանը ներկայացնել վիճոտեսվարչության մասին հարցը:

Հանձնաժողովի նախագահը նշեց, որ 1993 թվականի ծրագիրը բոլոր ցուցանիշներով չի կատարվել, որն աննախադեպ թերակատարում է: Իսկ կառավարությունը վերլուծության ժամանակ ծրագրային ցուցանիշների հետ համեմատություն չտվեց, որի պատճառով չիմացվեց կառավարության կարծիքը թերացումների պատճառների վերաբերյալ:

1994 թ. ՀՀ սոցիալ տնտեսական զարգացման ծրագրում, տնտեսական ինքնուրույնության հանձնաժողովի անդամների կարծիքով, նշված բնակչության նվազագույն պահանջմունքները ապահովված չէին այդ իսկ ծրագրով նախատեսված իրական եկամուտներով: Այն ժամանակ իրական եկամուտները 3 անգամ պակաս էին նշված, որը բացատրվեց բաժնված եկամուտների առկայության հանգամանքով, որոնք որ կառավարությունը հնարավորություն չունի որեւէ ձեւով ընդգրկելու ծրագրի մեջ: Այս տարի այդ 3-4 անգամը հասավ 10 անգամի: Սա մի հանգամանք, որն ըստ Ռ. Թորոսյանի, խոսում է 1994-ի համար ներկայացված ծրագրի անընդունելիության մասին:

Մյուս հարցը, որի առնչությամբ լուրջ առարկություններ ունի տնտեսական ինքնուրույնության հանձնաժողովը, հիմնականում կապված էր արդյունաբերության արտադրության ընդհանուր ծավալի, կարեւորագույն ապրանքատեսակների ցանկի, ինչպես նաեւ ըստ ամիսների արդյունաբերության արտադրանքի աճի հետ: Նշվեց, որ թերի էին հիմնավորումներն այն առնչությամբ, թե ինչու 1993-ի օգոստոսից այս աճի ցուցանիշը ամսական 5 տոկոս լինելու դեպքում, հանկարծ դեկտեմբերին կազմեց 20 տոկոս: Միակ ընդունելի հիմնավորումը, որն այս հարցում բերեց ՀՀ վիճոտեսվարչությունը, հայկական եւ խորհրդային ռուբլիների հարաբերակցությունով էր բացատրվում: Այստեղ հանձնաժողովի նախագահը մասնանշեց վիճոտեսվարչության տված եւ նախարարությունների կիրառած հաշվարկային գործակիցների տարբերության փաստը: Նախարարությունները բարձր գործակից էին կիրառել, ընդ որում նաեւ աշխատավարձերի նկատմամբ, «այնինչ միայն հումքն է ռուսական ռուբլով գնվում եւ աշխատավարձն այստեղ ոչ մի կապ չունի»:

Իրեւ լուրջ հարց կարեւորելով սննդի ընդգծեց պատասխանատվության հանգամանքը, քանի որ այստեղ խոսվում է դեսական հավելեվություններում հավելագրումների մասին: Այդ իսկ պատճառով ԳԽ տնտեսական ինքնուրույնության հանձնաժողովը որոշում է ընդունել ՀՀ վիճոտեսվարչության կարգավիճակի մասին: Ամենահավանականը, ըստ Ռ. Թորոսյանի, կլինի այն, որ վիճոտեսվարչությունը կմտնի ԳԽ-ի ենթակայության տակ:

ՀՀ վարչապետին անվստահություն հայտնելու մասին խոսելիս, հանձնաժողովի նախագահը ընդգծեց, որ դա ինքնըստինքյան նշանակում է պահանջել կառավարության հրաժարականը:

Իբրեւ արտառոց փաստեր նշվեց այն, որ ԳԽ-ի փորձագետները (ճանաչված գիտնականներ) հրաժարվում են ստորագրել իրենց եզրակացություններ ի տակ՝ «վախենալով գործադիր իշխանության որոշ ներկայացուցիչների ճնշումից»:

Այնուհետեւ Ռ. Թորոսյանը օրինակներով ներկայացրեց տնտեսական ինքնուրույնության դիրքորոշումը մի քանի հանգուցային հարցերի վերաբերյալ, որոնցից էին ձեռնարկության մասին օրենքը, սեփականաշնորհման ծրագիրը:

Վերջինիս առնչությամբ, օրինակ, նշվեց, որ ձեռնարկությունները, որոնք ընդգրկված են այս ծրագրում իրենց վերապահված իրավունքներով չեն կարող վերագինում իրականացնել, ոչ մի կառուցվածքային փոփոխություն, ոչ մի գույքի օտարում, եւ 5000 օբյեկտի վերաբերյալ:

Պատասխանելով թղթակիցների հարցերին, Ռ. Թորոսյանն ասաց, որ կառավարությունն ինքն էր ներկայացնում կենսամակարդակի անկման պատճառները, որոնք իր իսկ ասելով կարելի էր ուղղել: Բայց մեղադրանքները ուղղված էին մի մարմնի, որը գոյություն չունի:

Այնուհետեւ խոսվեց այն մասին, թե ինչ գնահատական տվեց (անուղղակի ձեւով) Գերագույն խորհուրդը ազգային դրամի ներդրման հարցում. կարծես նային համակարգի մասին որոշումն անուղղակիորեն ասում էր, որ ապրանքային ծածկույթը վատ է օգտագործվել:

Կառավարության վարած քաղաքականության առնչությամբ խոսելիս հանձնաժողովի անդամները մասնանշեցին նաեւ այն փաստը, որ դա հանգեցրել է նրան, որ ՀՀ ձեռնարկությունները չեն մուծել 6 մլրդ ռուբլու հարկեր եւ տուրքեր: Եւ սխալ է ամեն անգամ թերացումների մեղքը բարդել պատերազմի, տրանսպորտային խնդիրների վրա: Հիմնահարցն այստեղ անկատարությունն է, «գուցե գրահագնացներով պետք է փոխարինել մեր բեռները», ասաց Ռ. Թորոսյանը եւ ամենեւին ոչ կատակելով:

Խոսելով հանձնաժողովի կողմից ՀՀ վարչապետին հայտնած անվստահության մասին՝ Ռ. Թորոսյանն այն միտքը հայտնեց, թե վերջին չորս տարվա ընթացքում մենք չենք ունեցել չորս վարչապետներ, որոնք տարել են իրենց քաղաքականությունը, այլ ունեցել ենք մեկ գաղափարախոսություն՝ Բագրատյանն իր դպրոցով: Իսկ մեր վարչապետը չի լսում ընդդիմադիրներին, որովհետեւ կյանքի փորձ չունի: Սակայն ասված չանի, որ Բագրատյանի ժամանակները երանությամբ հիշենք (ակնարկը վերաբերում էր Էդվարդ Եգորյանին կամ տնտեսության հետ կապ չունեցող այլ մասնագետի վարչապետ նշանակելու մասին լուրերին): Իսկ մինչեւ նոր կառավարության նոր ծրագրի հաստատումը, ըստ Ռ. Թորոսյանի, լինելու է «շատ լավ բան»: Այսօր մեզ անհրաժեշտ է մարդ, որն ունի խիղճ ու պատասխանատվություն:

Ինչ խոսք, ԳԽ հանձնաժողովի նախաձեռնած նման անսովոր հանդիպումը լրագրողների հետ յուրատեսակ հավելեվություն է դառնում յուրօրոր իշխանության կատարած աշխատանքի վերաբերյալ: Իհարկե այս հանդիպման ժամանակ արտահայտված բոլոր որոշումներից ամեն ինչ չէ, որ անվիճելի է: Սակայն, երեւի թե հենց այդպես էլ պետք է լիներ, քանզի «բարձր» քաղաքականությունը, թեկուզ անունը [illegible] տնտեսական, բացահայտ ճշմարտություններով չի արվում:

ՓԱՐԻԶ

Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ալեն Ժյուպեն ուղերձ հղեց հայ լրագրողին

Երեկ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալության Հայաստանի սեփական թղթակից Տիգրան Լիլոյանն անձնական ուղերձ ստացավ... Ֆրանսիայի արտաքին գործերի նախարար Ալեն Ժյուպեից:

Ինչպես գրում է նախարարը, Ֆրանսիան եւ Հայաստանը միացնող սերտ ու վաղեմի կապերը, որոնց արտացոլումը երկու երկրների միջեւ բարեկամության, համաձայնության եւ համագործակցության մասին մի քանի ամիս առաջ ստորագրված պայմանագիրն է, վերջերս նոր զգալի արտահայտում գտան քաղաքական երկխոսության ընդլայնման եւ փոխանակման ծրագրերի միջոցով: Այս կապերը Ֆրանսիայի՝ Հայաստանի նկատմամբ քաղաքականության մասն են, ընդգծում է նախարար Ա. Ժյուպեն: Այն ներառում է երկու հիմնական ուղղության մարդասիրական գործունեություն, որի նպատակն է հայ ժողովրդի տառապանքները մեղմելը եւ Ֆրանսիայի ակտիվ ավանդը Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման ԵԱՀԽ շրջանակներում ընթացող բանակցություններին:

Անցյալ տարվա աշնանը ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակիցը հայաստանցի մի խումբ այլ լրագրողների հետ, որոնց մեջ «Արմենպրես» գործակալության, «Ազգ» եւ «Զերկալո» թերթերի աշխատակիցներ հրավեր ստացան Ֆրանսիայից՝ Փարիզում ստաժավորում անցնելու նպատակով: Ստաժավորման նախաձեռնողը «Մամուլ եւ համերաշխություն» ընկերությունն էր՝ Ֆրանսիայի ԱԳՆ-ի եւ Հայաստանում ֆրանսիական դեսպանության աջակցությամբ: Այն ավարտելուց հետո Տ. Լիլոյանը շնորհակալագիր ուղարկեց Ֆրանսիայի արտաքին գործերի նախարարություն՝ իր երախտագիտությունը հայտնելով հրավերի եւ ֆրանսիական կառավարության տրամադրած կրթաթոշակի համար: Ձեր ուսուցումը Փարիզի լրագրողների վերապատրաստման կենտրոնում մեր զարգացող կապերի լավագույն օրինակն է, պատասխան նամակում գրում է նախարար Ալեն Ժյուպեն:

Ի դեպ, վերոհիշյալ ֆրանսիական «Մամուլ եւ համերաշխություն» կազմակերպությունը Երեւանում ֆրանսիական դեսպանատան հետ միասին այս տարի նույնպես ստաժավորում է կազմակերպում, որը բացի երկու երկրների փոխադարձ բարեկամության խստացման եւ ճանաչման գործից, հնարավորություն կտա հայ լրագրողներին, առավել Հայաստանի մամուլին առավել յուրացնել արեւմտյան այդ երկրի մամուլի պալատում ծեծված բերած փորձը: «Մամուլ եւ համերաշխություն» ընկերության պատասխանատուները՝ փորձառու ժոզե դը Բրույերը եւ նրա օգնական տիկին Մարի Կլեր Նորմանը պատրաստակամությամբ ու սիրով հայ լրագրողների առաջ բացում են այն դռները, որը տանում է դեպի... չորրորդ իշխանություն:

ԷԿՈԼՈԳԻԱ

Ձկան որս արտոնագրո՞վ

ՍԱՐԳԻՍ ԲԱՐԱՍՅԱՆ

Կարծիքների բախման պայմաններում տեղի ունեցավ ՀՀ բնության եւ շրջակա միջավայրի պահպանության նախարարությունում հրավիրված նիստը: Խոսքը վերաբերում էր Սեւանա լճում ձկան որսի մասին: Թեեւ քննարկումն ընթանում էր «Կենսաբանական բազմազանության մասին» միջազգային կոնվենցիայի կատարողությամբ ստեղծված միջգերատեսչական հանձնաժողովում, բայց խնդիրը հուզում է ոչ միայն գերատեսչական շրջանակներին, այլեւ ամբողջ հանրապետությանը, ողջ բնակչությանն ու ժողովրդին:

Հարցի սրությունը նոր չէր: Միշտ էլ Սեւանի ձուկն ունեցել է ձգողական ուժ որպես բարձրակարգ սննդամթերք, իսկ շատերի համար նաեւ առեւտրի միջոց եւ հարստության աղբյուր: Վերջին 10-15 տարիներին լճի ձկնարդյունաբերությունը, ինչպես նշվեց նիստում, նվազել է շուրջ երկու անգամ: Կրճատվել են բոլոր ձկնային տեսակների պաշարները, բացի արծաթափայլ տառեխից: Դրան նպաստել են ոչ միայն օբյեկտիվ պատճառները, ինչպես օրինակ, կերային պաշարների նվազումը, այլեւ ձկնորսության ոչ արդյունավետ կազմակերպումը: Դա էլ հանգեցրել է ձկան մեծածավալ հափշտակումներին, ձկնագողության օրըստօրե աճող տեմպերին:

Հանձնաժողովի քննարկմանը դրված հարցերը կենտրոնացված էին նախարարության մշակած «Սեւանա լճում արտոնագրային ձկնորսության կարգի մասին» եւ այդ կապակցությամբ կառավարության համապատասխան որոշման նախագծերում:

Ներկայացվեցին տարբեր նախարարությունների եւ գիտահետազոտական հիմնարկների գրավոր կարծիքները, սակայն տեղի ունեցան նաեւ ելույթներ: Դիրքորոշումները բաժանվում էին այն հարցերում, ում, ինչ կարգով եւ որքան ժամանակով պետք է տրվեն արտոնագրեր (արտոնագրերը պետք է հաստատվեն «Սեւան» ազգային պարկի): Քիչ չեն նաեւ նույնական հարցադրումները ներկա ծանր [illegible] մասնավոր մասնագետների [illegible] է, եւ պետք չէ խուճապով մտնել դրա հայրապետանը եւ այլն: Սակայն ընդհանուր մտահոգության առարկան այն էր, թե ինչպես, ինչ մեխանիզմներով մեղմացնել անհավասարելի չափերի հասած ձկնագողությունը, որը լճի կենդանական աշխարհին սպառնացող ամենալուրջ վտանգներից մեկն է ներկայումս: Հենց այդ նպատակով էլ առաջարկվում է արդյունագործական եւ սիրողական արտոնագրային ձկնորսություն, որի նպատակն է կարգավորել ձկան որսը հայտերի եւ վճարման միջոցով:

Նիստում հատուկ ուշադրություն դարձվեց նաեւ ձկան վերարտադրության հարցին: Նշվեց, որ խիստ նվազել է ձկնիկների աճեցումը ավազանային գործարաններում եւ դրանց բացթողումը Սեւանա լիճ:

Ձկան որսի կարգավորման հարցը հանձնաժողովի նիստով չավարտվեց, եւ արդյոք խնդիր էլ չէր դրված նրա առջեւ: Արտոնագրային ձկնորսության նախագիծը քննարկվելու է նաեւ այլ օղակներում եւ իրավական ու կառավարության որոշմամբ: Սակայն առաջին եւ խիստ անհրաժեշտ քայլն արված է: ■

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, տելեքս 243266 CPIRI SU
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱՍԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
[illegible]
Apple Macintosh համակարգչային ցանցով «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co., 22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park, CA 91303. Call (818) 598-0423 Fax (818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրէն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան
«ԱԶԳ» օրաթերթը հավաքվում է ՍՄՆ «ԱՐՄԻՆՖՈ» ՍՊԸ-ի համակարգչային կապով
Հեռախոս 7-8852-281425.
Ֆաքս 7-8852-285082
E-MAIL INTERNET: ROOT YEREVAN @ REX. IASNET. COM

digitised by A.R.A.R.@

ԱՇԳ

Միջազգային

... Այս օրերին, երբ ֆրանսիայի սերբերն զբաղված են մահմեդական բոսնիացիների «էթնիկական զտումով», ինչ կարիք կար կրկին լույս աշխարհ հանել ամեն առիթով մեզ դեմ տրվող «հայերի ցեղասպանության» մասին ոգնումները: Ինչու ղի ունեցել եւ բոլոր դեպքերում 1915-ին կատարված դեպքերի էությունը եւ զոհերի ստույգ թվի ճշտումը այլեւս անհնար է: Եւ ավելացնում է. «Անշուշտ այդ տարիներին երկու ժողովուրդների միջեւ սահմանկեցուցիչ դեպքեր են տեղի ունեցել, բայց հանցանք ուղղված պատմական ճշմարտությունը խեղաթյուրելու մեջ»:

Այս միջադեպը Ֆրանսիայում լայն արձագանք գտավ, քանի որ հայերի տեսակետը պաշտպանող մի ուսման ընդունումը իմֆինը կբերի Ֆրանսիայի կողմից «հայերի ցե-

Ֆրանսիայում լույս տեսնող «La stampa» օրաթերթն իր մարտի 3-ի համարում զետեղել էր մի հոդված «80 տարի առաջ թուրքերի իրագործած հայկական ցեղասպանությունը տրոհում է Ֆրանսիայի հասարակական կարծիքը» խորագրով: Հարցի ամփոփ պատմությունը հետեւյալն է: Իր թուրքամետ տեսակետներով հայտնի ամերիկյան թուրքագետ Բեռնարդ Լյուիսը վերոհիշյալ թերթում հանդես էր եկել ցեղասպանության հարցում թուրքերին պաշտպանող երկու հոդվածներով, ինչը մեծ վրդովմունք էր առաջացրել Ֆրանսիայի առաջադեմ մտավորականության շրջաններում: Նույն թանավեճին անմիջապես արձագանքեցին թուրքերը: «Սաբահ» թերթի թղթակից Նիլգյուն Ցերրահօղլուն թերթի մարտի 5-ի համարում հրապարակեց «Ցեղասպանության ժամանակներ» հոդվածը, որը ստորեւ ձեզ ենք ներկայացնում որոշ կրճատումներով:

ԹՈՒՐՔԻԱ

«Լա ստամպան» խառնում է թուրքերի խաղաքղթերը

ՄՈՒՐԱԴ ԲՈԶՈՒՅԱՆ

80 տարվա վաղեմություն ունեցող դեպքերի [illegible] վեճերի առարկա են դառնում հենց այսօր, երբ ֆրանսիացիների սիրելի բարեկամներ սերբերը հետուստակրամներին խեղդամահ են անում բոսնիացիներին»:

«La stampa» թերթի թղթակից Էնրիկո Բենեդետոն այս հարցին հետեւյալ ձեւով է պատասխանում:

Բանավեճին առիթ տվեց թուրքագետ Բեռնարդ Լյուիսի «Մոնդում» տպագրված երկու հոդվածը: Հրեական ծագումով Լյուիսը գրում էր, թե «հայերի ցեղասպանություն» անվան տակ ներկայացվող դեպքերը ոչ մի կերպ չի կարելի նույնացնել նացիստների կողմից իրագործված «հրեաների ցեղասպանության» հետ. դրանք տարբեր պայմաններում են տեղի ունեցել եւ բոլոր դեպքերում փոխադարձ: Այդ սարսափելի դեպքերին զոհ են գնացել ոչ միայն հայերը: Քիչ չէր նաեւ թուրքերի տված զոհերի թիվը»:

Այնուհետեւ մի շարք ֆրանսիացի մտավորականներ հարձակվել են Լյուիսի վրա: Վերջինիս մեղադրում են «թուրքերի տեսակետը պաշտպանելու» մեջ: Այդպես տեղի հզոր հայկական լոբբին Լյուիսին դատի է տալիս թիվ 1382 օրենքը խախտելու պատճառաբանությամբ: Նա մեղադրվում է «Ժողովրդի նկատմամբ կիրառված ցեղասպանությունը հակառակ տեսակետներով որպես չկատարված փաստ ներկայացնելու փորձ կատարելու, ցեղասպանության ճշմարտացիության վրա ստվեր գցելու եւ որպես մարդկության դեմ գործված դասպանության» պատժական ճանաչմանը:

Ամբողջ Ֆրանսիայի դեմ մի դեպք, որը բոսնիացիների ողբերգությունը լռությամբ է մատնում, բայց իր ամբողջ ծանրությունը դնում է հայերի ցեղասպանությունը չճանաչող մի մտավորականին դասին դեմ տալու համար: Ինչ արած, դա «իրապաշտական քաղաքականություն» է կոչվում եւ ամբողջ հասկացության հետ անհամատեղելի է: Նման քաղաքականությանը պետք է պատասխանել նույն լեզվով, սակայն առանց ավելորդ զգացմունքայնության: Մեզ թուրքերիս մնում է պաշտպան կանգնել Բեռնարդ Լյուիսի դասին եւ հայերի հանած աղմուկին պատասխանել ոչ պակաս աղմուկով:

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Պաղեստինում արդեն գործում է ֆինանսների նախարարություն

Շնորհած վերջերս Երիխով քաղաքում իսրայելցի ծայրահեղականների ձեռնարկած սպանդը, որի հետեւանքով զոհվեցին 50 եւ վիրավորվեցին շուրջ 300 պաղեստինցիներ, պաղեստինցիների ինքնավարության առնչվող իսրայել-պաղեստինյան բանակցությունները կասեցվեցին:

Թեեւ Երիխովից ու Գազայի հատվածից իսրայելական զորքերը դժվար թե դուրս բերվեն մինչեւ ապրիլի 13-ը, պաղեստինցիներն արդեն սկսել են իրենց ապագա ինքնավարության կառույցների ստեղծումը: Համենայն «Յոր սաղան» հայտնի հյուրանոցի կողաշենքերից մեկում: Արդեն մի քանի շաբաթ է ինչ այնտեղ պաղեստինցի տնտեսագետներն աշխատում են համաշխարհային բանկի փորձագետների աջակցությամբ: Նապաղեստինցի 10 հազար կալանավորների աշխատատեղերի ստեղծման համար, որոնք ազատվելու են իսրայելական բանտերից: Իհարկե, 800 մլն դոլարը քիչ է Իսրայելի բյուջեի համեմատ, որ անցնում է 40 մլրդ դոլարից: Բայց դա նույնի գերազանցում է Այսրհորդանանում եւ Գազայում Իսրայելի զինվորական վարչակազմի 1993 թ. բյուջեն: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ պաղեստինցիների 1994 թ. բյուջեն միայն փոքր չափով կարող է ապահովել ծեռնարկվելիք ենթակառուցվածքային վիթխարի աշխատանքների ֆինանսավորումը: Համաշխարհային բանկի տվյալների համաձայն, Գազայի հատվածը բերկարգացած վիճակից դուրս բերելու համար կպահանջվի 2 մլրդ դոլար:

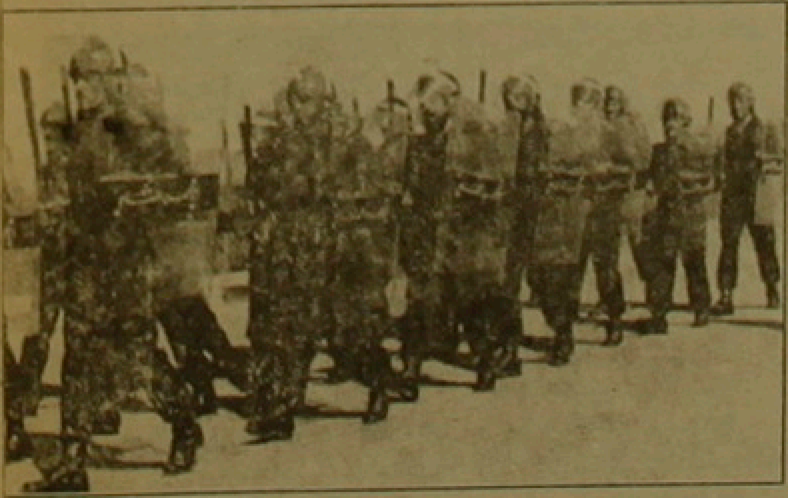

[illegible]դեռս, Գազայի եւ Երիխովի պաղեստինյան ինքնավար կազմավորման բյուջեի նախագիծն արդեն պատրաստ է: Ինչպես նշում է Le Point շաբաթաթերթը, 1994 թ. այն կկազմի 800 մլն դոլար, ունենալով 158 մլն-ի պակասորդ: Միջոցները կստացվեն հարկերից, բայց նշանավորապես միջազգային օգնությունից, հատկապես Եվրոպայից: Իրոք, ոչինչ չի փոխվել բա[illegible] նախաձեռնությին: Արդեն իսկ պաղեստինյան ֆինանսների փոքր նախարարություն է գործում համաշխարհային բանկի հովանու ներքո: Դրա ժամանակավոր գրասենյակները գտնվում են Արեւելյան Երուսաղեմում, Չիքենյաց լեռան վրա. Նախարարությունն ունի պլանավորման, աշխատուժի եւ այլ բաժիններ: Այն պաղեստինցիները, որոնք ուզում են պատասխանատու պաշտոններ զբաղեցնել հիշյալ բաժիններում, պետք է դիմեն Երուսաղեմի գրասենյակ կամ Թունիսում ՊԱԿ-ի կենտրոնակայան:

Թեեւ պաղեստինցիների ինքնավարությունն այժմ գոյություն ունի միայն թղթի վրա, արդեն վարկեր են հատկացվել պաղեստինցի ապագա ոստիկանների կազմավորման, ինչպես նաեւ ինքնավարության տարբեր հաստատությունների պաշտոնյաների աշխատավարձերի վճարման նպատակով: Միջոցներ են նախատեսվել

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆԸ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության դեսպանատանը աշխատելու են հրավիրվում

1. Շարժական էլեկտրակայան շահագործող (հինգ տարվա աշխատանքային փորձով)
2. Փոխադրող վարորդ (5 տարվա փորձով)
3. Պարտիզպան
4. Սպասուհի:

Դիմումներն ընդունվում են տպագրության օրից մեկ շաբաթվա ընթացքում:

Հասցեն՝ Պիոներական 72, «Հրազդան» հյուրանոց, 10-րդ հարկ:

Հեռ. 537304

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ստեղծվել է մարդու քրոմոսոմների «գրադարան»

ՆԻԿՈՍԻԱ, 9 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ ՄՆԱՐՔ: Կիպրոսի Հանրապետության նյարդաբանության ու ծագումնաբանության ինստիտուտը Արեւմտյան Եվրոպայի երկրների եւ ԱՄՆ-ի բժշկագիտական եւ գիտահետազոտական կենտրոնների օժանդակությամբ ստեղծել է մարդու օրգանիզմի ժառանգական առանձնահատկությունները կանխորոշող նրա քրոմոսոմների խոշորագույն «գրադարան»: Ընդհանուր հաշվով նրա արխիվներում կան օրգանիզմի ժառանգականության կրողների շուրջ 100000 «նմուշներ», որոնք առանձնացվել են տարալուծարաններում եւ տեսանելի են միայն հզոր մանրադիտակի միջոցով: Քրոմոսոմների «գրադարանի» ստեղծողները հույս ունեն, որ այն իրենց կօգնի գտնել մարդու այնպիսի ծանր ժառանգական հիվանդությունների դեմ պայքարելու եղանակներ ու միջոցներ, ինչպիսիք են քաղցկեղի տարբեր տեսակները, ուղեղի կաթվածը, միջերկրածովյան սակավարյունությունը:

Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարության պատվիրակությունը Գերմանիայում

ԲՈՆՆ, 9 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ ՄՆԱՐՔ: Գերմանիայի պաշտպանության նախարար Ֆոլկեր Ռյուեի հրավերով այսօր այստեղ ժամանեց Ռուսաստանի զինվորական պատվիրակությունը պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովի գլխավորությամբ: Պաշտոնական բանակցություններից բացի, այն ներկա կգտնվի դեսանտային ների, մոտորացված հետեւակի եւ լեռնային հրաձիգների զորավարժություններին, ծանկետատեսներ կդնի խորհրդային ռազմիկների գերեզմաններին եւ հակահիտլերյան դավադրության մասնակիցների հուշատախտակին: Բանակցություններում կքննարկվեն երկկողմ հարաբերությունները, Եվրոպայի «բեմ կեսերի» իրադրությունը, անվտանգության խնդիրներ: Ռուսական կողմին կտեղեկացնեն Գերմանիայի զինված ուժերի վիճակի մասին, իսկ նա իր հերթին կպարզաբանի Ռուսաստանի ռազմական նոր դոկտրինայի էությունը: «Սառը պատերազմի» ավարտից հետո Գերմանիայում ավելի ու ավելի հաստատակամորեն առաջարկվում է կազմացրել Բունդեսվերն ու ՆԱՏՕ-ն եւ անցնել համահավաք պրոֆեսիոնալ բանակի: Բյուջետային խնայողության կառավարական ծրագրում ռազմական ծախսերը նշված են առաջինների թվում: Եթե 1991 թ. պաշտպանության նախարարության կարիքներին հատկացվել էր 53,6 մլրդ մարկ, ապա այս տարի՝ միայն 48,5 մլրդ: Ակնկալվում է, որ դրա հետեւանքով Բունդեսվերի թվակազմը 370 հազարից կիջնի 350-ի:

Եզակի վիրահատություն Բրազիլիայում

Բրազիլացի բժիշկները բացառիկ հազվադեպ վիրահատություն են կատարել. նրանք հեռացրել են... դեռեւս չծնված երեխայի թոքի մի մասը, հաղորդել են տեղական հեռուստատեսությունները: Պարզելով, որ տակավին մոր արգանդում գտնվող երեխան (հղիության 8-րդ ամսին) վիրահատական միջամտության շտապ անհրաժեշտություն է զգում, բժիշկները կեսարյան հատումով հանել են պտուղը եւ վիրահատություն կատարել: Դրանից հետո միայն կտրել են պորտալարը: Այդ վիրահատությունը, որը երբեք որ առաջ կատարվել է Սան Պաուլոյի կլինիկաներից մեկում, տեւել է մի քանի ժամ: Դրան մասնակցել են վիրաբույժների երեք բրիգադ: Նորածինը (աղջնակ է, կնքել են Լուսիանա անունով), առայժմ գտնվում է վերակենդանացման բաժնում: Բայց բժիշկները նրա վիճակը նորմալ են համարում:

Զինծառայողների խռովություն Բանտուստանում

ՅՈՀԱՆԵՍԲՈՒՐԳ, 11 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հինգշաբթի օրը մոտ 400 զինծառայողներ խռովություն բարձրացրին Հարավաֆրիկյան Հանրապետության տարածքում գտնվող իբր անկախ Սիսքեյ բանտուստանի մայրաքաղաք Բիշոյի մոտակա ռազմակայանում: Զինվորական աղբյուրներից ստացված տեղեկությունների համաձայն, խռովարարները պահանջում են զորացրվելիս իրենց վճարել նպաստներ եւ աշխատանքով ապահովել ապրիլյան համընդհանուր ընտրություններից հետո, երբ բանտուստանը կրկին կդառնա ՀԱՀ-ի բաղկացուցիչ մասը եւ այնտեղ կվերականգնվի քաղաքացիական կառավարումը: ■

ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Լի Պենի զեկուցագիրը

ՊԵԿԻՆ, 10 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՉԺՀ-ի Պետխորհրդի վարչապետ Լի Պենը կառավարության աշխատանքի վերաբերյալ այսօր զեկուցումով հանդես գալով ժողովրդական ներկայացուցիչների համայինական ժողովի նստաշրջանում, Չինաստանի իրադրությունն այսպես բնութագրեց. «Բարեփոխումն ու բաց տնտեսությունը ծանրակշիռ հաջողություններ ունեցան: Տնտեսությունը զարգանում է, առկա են քաղաքական կայունություն, ազգամիջյան համախմբում, սոցիալական առաջընթաց»:

Անցյալ տարվա արդյունքների թվում վարչապետը նշեց տնտեսական աճի արագ տեմպերը, մասնավոր ձեռնարկության եւ արտասահմանյան կապիտալի վրա հիմնված ձեռնարկությունների զարգացումը: Օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների ծավալը հասել է 25,8 մլրդ դոլար ռեկորդային մակարդակի: Թանկությունը հաշվի առնելով, քաղաքային ու գյուղական բնակչության եկամուտների աճը կազմել է համապատասխանաբար 10,2 եւ 3,2 տոկոս:

Նա բարեփոխումների ընթացքում ի հայտ եկած գլխավոր խնդիրների ու հակասությունների թվում նշեց հիմնական ֆոնդերում չափից մեծ ներդրումները, գների աճը, արտաքին առեւտրի զգալի պակասորդը: Չինաստանը ֆինանսական լուրջ դժվարություններ է ապրում, պետք է մարվի ներքին ու արտաքին վիթխարի պարտքը: Իսկ պետձեռնարկությունները պետք է խնդիրները լուծեն սեփական ուժերով, նշեց Լի Պենը:

1994 թ. կառավարության աշխատանքի առաջնային ուղղությունների թվում վարչապետն առանձնացրեց տնտեսական կառույցի փոփոխումը, շուկայի ակտիվ զարգացումը եւ արժեզրկման սանձահարումը: Նախատեսված է համախառն ազգային արտադրանքի 9 տոկոս աճ:

Այս տարի, ասվում է զեկուցագրում, պետք է արագացվեն «սոցիալիստական շուկայական տնտեսության» ստեղծման տեմպերը ֆինանսների, հարկման համակարգի ու դրամաշրջանառության բարեփոխման, չինական յուանի միասնական փոխարժեքի հաստատման եւ պետձեռնարկությունների տնտեսական մեխանիզմի վերակառուցման հաշվին:

Կառավարության ղեկավարը կոչ արեց ակտիվացնել երկրի զինված ուժերի արդիականացման ընթացքը, հիշեցնելով, որ ՉԺՀ-ն հետեւում է «ակտիվ պաշտպանության ռազմավարությանը» եւ «չինական ոճի զորքերի» ստեղծման կուրսին: Նա հավաստեց Պեկինի վճռականությունը «ժամանակին վերահաստատելու ինքնիշխանությունը Հոնկոնգի նկատմամբ, ապահովելով դրա տեւական կայունությունն ու բարգավաճումը»:

Նշվում է հարեւան պետությունների, այդ թվում Ռուսաստանի հետ բարեկամական հարաբերությունների ու համագործակցության զարգացումը: Անդրադառնալով չին-ամերիկյան հարաբերություններին, վարչապետն ընդգծեց, որ երկու պետությունների բնականոն հարաբերությունները համապատասխանում են այդ երկրների ժողովուրդների արմատական շահերին, նպաստում Ասիա-Խաղաղօվկիանոսյան շրջանի եւ ամբողջ աշխարհի կայունությանը: ■

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Մեր մանկության թատրոնը

ԳՈՒՐԳԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Տիկնիկային թատրոնը ոչ միայն կյանքի ճանաչողության առաջին դասերն է տվել մեզ, այլեւ մեր առաջին հանդիպումն է եղել ճշմարիտ արվեստի հետ, որ կազմավորել է մեր գեղագիտական ճաշակն ու հայացքը եւ մեր ամբողջ գիտակցական կյանքի ընթացքում առինքնել է մեզ յուրովի, գեղեցիկին, բարուն ու առաքինուն հասնելու անհագ երազանքով...

Շուտով կլրանա թատրոնի ստեղծման 60 տարին։ Իր գոյության ընթացքում տիկնիկային թատրոնը հանդիսատեսներին է ներկայացրել շուրջ 200 ներկայացում, որոնք տարբեր տարիներին դիտել է ավելի քան մեկ միլիոն հանդիսատես։

Ավելորդ է ասել, որ այսօր շատ անբարենպաստ ժամանակներ են արվեստի եւ հատկապես թատրոնի համար։ Ինչպես է ապրում ու աշխատում, իսկ ավելի ճիշտ կլինի ասել՝ գոյատեւում տիկնիկային թատրոնը մեր «խեղկատակ, խեղկատակ, խեղկատակ աշխարհում»։ Այս հարցով էլ դիմեցինք գեղարվեստական ղեկավար եւ տնօրեն, ռեժիսոր ու բեմադրիչ Ռուբեն Մարուխյանին։

- Մանուկ հանդիսատեսների մեջ բարին ու գեղեցիկը սերմանելու համար, նրանց հոգիներում լավատեսություն, կենսուրախ աշխարհայացք դաստիարակելու համար ձեր թատրոնի դերասանները պետք է համապատասխան տրամադրություն ունենան, այդպես չէ՞։

- Գիտեք, ժողովուրդը իմաստուն խոսքեր ունի, նրանցից մեկում ասում է. հույսը վերջինն է մահանում։ Թող ների ինձ այս առածի ստեղծողը այն վերափոխելու համար։ Ես կասեի այսպես՝ հույսը ամենուր կարող է մահանալ, բայց ոչ արվեստում, ոչ թատրոնում։ Եւ հատկապես դա վերաբերում է տիկնիկային թատրոնին։ Քանի որ մենք այստեղ գործ ունենք մանուկ հոգիների հետ, որոնք կյանք են մտնելու մի քանի տարի հետո եւ դառնալու են այդ կյանքի տերերը։ Մենք ջանում ենք կյանքի դռները խնդությամբ բացել նրանց առաջ, նրանց մեջ զարգացնել ոչ միայն գեղագիտական ճաշակ, ոչ միայն առողջ մտածելակերպ, այլեւ բարու, գթասրտության, մարդասիրության, մարդկայնության հիմքերը դնել նրանց հոգում։ Մեր դերասաններն անում են այն ամենը, ինչ կարող են անել, թեեւ կենցաղային դժվարություններն ու բազմաթիվ չլուծված խնդիրները նրանց շատ են նեղում։ Թատրոնը տուն է։ Ամեն օր բարեւում տուն պետք է լինի։ Եւ այդ տնական տրամադրություն ստեղծողը դերասաններն են, որոնք սոցիալական շատ վատ դրություններում են գտնվում, վատ են սնվում։ Շատ բարդ ու ծանր աշխատանք է տիկնիկային թատրոնի դերասանի աշխատանքը։ Նա ոչ միայն իր հոգեկան ուժն է վատնում, այլեւ ֆիզիկականը։ Պատկերացրեք, նա մեկ-մեկուկես կիլոգրամ ծանրության տիկնիկը գլխից վեր բռնած մոտ մեկ ժամ ներկայացում է խաղում։ Եւ այդ զոհաբերությունն անելու համար մարդկային յուրահատուկ կազմվածք պետք է ունենալ։ Այո, տիկնիկային թատրոնի ներկայացումը տառապանքով ստեղծված տոն է։ Չգիտեմ, գուցե մի փոքր վերամբարձ է հնչում ասածս, սակայն իրողությունը սա է։ Երեխաները չպետք է իմանան մեր հոգսերի, մեր դժվարությունների մասին, մեր հոգեվիճակի, անձնական տխրությունների մասին։ Էն վատ տրամադրությունը պետք է դրսում թողնենք, իսկ տիկնիկային թատրոնում մանուկ հանդիսատեսների առջեւ [illegible] եւ խաղալ վերել [illegible] լավատեսությամբ, որպեսզի երեխաները թատրոնից վերադառնան ուրախացած ու երջանիկ։

- Ինչպես երեւում է, ոգեւորությունը ձեզ դատապարտված մակարդակով չի օգնում։

- Կառավարությունը օգնում է մեզ իր հնարավորությունների սահմաններում, եւ դա քիչ է։ Երբ այդ օգնությունը չլիներ, մեր վիճակը դարձյալ անհույս կլիներ։ Մենք չենք կարող ավելին դժգոհել, քանի որ կառավարության առաջ այսօր ծառացել են մեծ ու փոքր բազմաթիվ խնդիրներ, իսկ նրա կարողությունները սահմանափակ են։ Բայցեւայնպես, ինչ-որ բան կարելի է անել երեխաների համար, երեխաների թատրոնում ամեն ինչ պետք է բարձրաճաշակ ու շքեղ լինի։ Իսկ մեզ մոտ...

- Իսկ գուցե իմաստ ունի, որ դուք հոգաք ձեր կարիքները։ Խոսքս այսպես կոչված «կոմերցիոն կառույցների» մասին է։

- Դա բացառվում է։ Տիկնիկային թատրոնում ոչ մի տեսակ առեւտուր չպետք է լինի՝ բացի գրքերից ու ծրագրերից։ Մտածում ենք, զուգահեռ տիկնիկների արտադրություն ստեղծենք։ Խոսքս թատերական տիկնիկների մասին է, որոնք այսօր շատ թանկ արժեն։

- Գուցե վիճակը կարող են շտկել հովանավորնե՞րը։

- Կարող են, իհարկե, բայց դա խնդրի լուծում չէ։ Այսօր մենք հովանավորներ չունենք, թեեւ փոխշահավետ առաջարկություններ եղել են, բայց դեռ այդ խնդիրը տեղից չի շարժվում։

- Սակայն, ինչպես ասեցիք, թատրոնը ոչ միայն հացով է ապրում։ Իսկ ինչ կասեք նրա ստեղծագործական խնդիրների մասին։

- Թատրոնի դեմքը նրա խաղացանկն է, սա հազար տարվա ճշմարտություն է։ Խաղացանկի մեջ են ամփոփվում նրա երազանքները, նրա ստեղծագործական ուղղվածությունը, նրա սանդղակը, մտածելակերպը եւ այլն, եւ այլն... Բավական է ասել, որ մեր խաղացանկում կա մոտ քսան անուն պիես, որոնց բեմադրություններն անընդմեջ ներկայացվում են։ Հեքիաթները համամարդկային ստեղծագործություններ են եւ բոլոր ժամանակների համար էլ արդիական։ Այստեղ մի պահ ընդհատեմ խոսքս ու ասեմ, որ այս տարի լրացավ մեր ազգային հանճարեղ բանաստեղծ ու հեքիաթագիր Հովհաննես Թումանյանի ծննդյան 125-ամյակը։ Բնականաբար մեր թատրոնը անտարբեր չէր կարող լինել իր անունը կրող հանճարի հոբելյանի նկատմամբ։ Եւ մենք մեր խաղացանկում ընդգրկել ենք «Քեֆ անողին քեֆ չի պակսի», «Շունն ու կատուն», «Խոսող ձուկը» հեքիաթների հիման վրա ստեղծված բեմականացումները, եւ այդ գործին ներգրավվել են մեր թատրոնի լավագույն ուժերն ու հանրապետության անվանի դրամատուրգները։ Այս զարմանքը մեր թատրոնի նախաձեռնությամբ նախատեսվում է կազմակերպել բազմաժանրային ներկայացումների փառատոն, որին կարող են մասնակցել Հայաստանի տիկնիկային բոլոր թատրոնները։ Աշխատանքներին իր ակտիվ մասնակցությունը կբերի նաեւ Թումանյանական մանկական բարեգործական ֆոնդը, որի նախագահի տիկին Սաֆրազբեկյանի հետ մենք արդեն որոշ աշխատանքներ կատարել ենք։

Առաջիկայում նախատեսվում է բեմ հանել նաեւ Անդերսենի, Գոցցիի, Պինոքիոյի հեքիաթները։ Այնպես որ աշխատանքը շատ-շատ է։ Պայմաններ ու միջոցներ են պետք...

Տիկնիկային թատրոնը դաստիարակության հզոր միջոց է, եւ ընդհանրապես տիկնիկն իր մեջ ուժ է պարունակում ու կարող է շատ բան տալ հասարակությանը։ Նրանից նույնիսկ պետական գործիչներն են վախեցել։ Մուսոլինին իտալացի տիկնիկ Պուլչինելին բանտարկել տվեց...

- Այն ամենը, ինչի մասին մենք խոսում էինք մինչեւ հիմա, վերաբերում էր փոքրիկ հանդիսատեսներին։ Իսկ մեծահասակների համար ձեր խաղացանկում ոչինչ չկա՞, կամ չի՞ նախատեսվում։

- Տարիներ շարունակ մեր թատրոնի անվանի բեմադրողներ Մանյա Ապաճյանը, Երվանդ Մանարյանը, Անդրանիկ Գամջյանը, Ռուբեն Բաբայանը ստեղծել են մեծահասակների համար ներկայացումներ եւ դրանք իրենց ուրույն տեղն են զբաղեցնում թատրոնի կենսագրության մեջ։ Ինչ վերաբերում է ինձ, ես մեծ պատասխանատվությամբ, երբ կուզեք, նույնիսկ վախով եմ մոտենում այդ գործին։ Նախ, իմ կարծիքով, հատուկ պիես պետք է ստեղծվի տիկնիկային թատրոնի համար, տիկնիկների համար, եւ ոչ թե պետք է վերցնել ցանկացած պիես ու տիկնիկներով խաղալ։ Անենք, թե մենք բեմադրություն ստեղծեցինք մեծահասակների համար, բայց մեր հանդիսատեսները, իմ կարծիքով, պատրաստ չեն դրան։ Մենք մեր դառը փորձից գիտենք, երբ երեկոյան ներկայացում ենք հայտարարում, գալիս են ծնողներն իրենց երեխաներով, նույնիսկ ծծկերների հետ։ Ասում ենք՝ սա երեխաների համար չէ։ Ո՞նց թե, տիկնիկային թատրոնը բա էլ ո՞ւմ համար է, վիրավորվում են նրանք։ Պարզ է, ներկայացման կեսից երեխան լաց է լինում ու ծնողը նրան գրկած դուրս է գնում...

Ինչեւէ, ես լուրջ նախապատրաստվում եմ դրան։ Մեր խնդրանքով անվանի բանաստեղծ Ժորա Հարությունյանն այժմ պիես է գրում։ Պիեսի [illegible]։ Պայմանական վերնագիրը՝ «Ծիծաղելը խստիվ արգելված է»... Ես չեմ ուզում այդ պիեսի մասին խոսել, դեռ խմորման պրոցեսում է։ Տեսնենք ինչ կստացվի...

- Ինչպե՞ս եք համակերպվում էլեկտրականության հովհարային անջատումների հետ։

- Դա թերեւս մեր թատրոնի կյանքի բարդագույն ամենամեծ գործոններից է։ Եւ երեւի չլիներ մեր ղեկավար աշխատողների գործնական օգնությունը, այսօր մեր վիճակն անելանելի կլիներ։ Նրանք մեզ օգնեցին ձեռք բերել շարժական էլեկտրակայան, եւ մենք հնարավորություն ստացանք աշխատել նաեւ ինքնուրույն էլեկտրական լույսի ռեժիմով։

ԱԶԴԱԳԻՐ

Տիկնիկային թատրոն

Մարտի 12-ին թատրոնն իր հանդիսատեսին հրավիրում է դիտելու «Պոչատ աղվեսը» ներկայացումը՝ Ռ. Մարուխյանի բեմադրությամբ, իսկ մարտի 13-ին՝ «Գայլի եւ ուլիկների նոր արկածները»՝ Զահալյանի բեմադրությամբ։ Ներկայացումների սկիզբը՝ ժամը 12.30, 14.00, 15.30։

[illegible]

Վախճանվեց Սվյատոսլավ Ռերիխի այրին

Բանգալորում (Հնդկաստան) 86 տարեկան հասակում վախճանվեց Սվյատոսլավ Ռերիխի այրին՝ անցյալում հայտնի կինոդերասանուհի Դեւիկա Ռանի-Ռերիխը։ ■

ՓԱՐԻԶ

Ֆրանսիան եւ «Օսկարները»

Ամեն տարի ԱՄՆ-ում «Օսկար» մրցանակ է շնորհվում լավագույն արտասահմանյան կինոնկարին։ Այն շնորհում է այսպես կոչված Կերպարվեստի ու գիտության խրախուսման ակադեմիան, որ մի անգամ 1929 թ. ուզեց «Ռուզվելտ» հյուրանոցի բարում հիմնել էր հայտնի կինոդերասան Դուգլաս Ֆերբենքսը։ Ինչպես նշում է Le Point հանդեսը, ամեն անգամ մրցանակաբաշխությունը ֆրանս-ամերիկյան թեժ վիճաբանությունների ասպարեզ է դառնում։ Իր արգասավորությամբ հայտնի ֆրանսիական կինեմատոգրաֆն իրեն համարում է այդ մրցանակի անվիճելի հավակնորդ եւ խարդավանքներ է փնտրում ամեն անգամ, երբ այն չի ստանում։ Հատկապես կատաղի մենամարտ ծավալվեց 1991 թ., երբ ամերիկյան «Թայմ» հանդեսում վարկաբեկիչ հոդված տպագրվեց այն մասին, թե հանրահայտ դերասան Ժերար Դեպարդյոն 9 տարեկանում իբր բռնաբարություն է կատարել։ Դրա հետեւանքով դերասանը եւ նրա «Սիրանո դը Բերժերակ» ֆիլմը զրկվեցին հաղթելու հնարավորությունից, թեեւ ֆիլմը «Օսկարի» հինգ թեկնածություն է ստացել։ Ի դեպ, այս տարվա փետրվարին ֆրանսիայում լույս ընծայած «Դեպարդյո» գրքում ամերիկացի լրագրող Փոլ Չափոնն ապացուցում է, որ «Թայմի» մեղադրանքները հիմնազուրկ են եղել։ Վիճաբանությունները վերսկսվեցին այս տարի, երբ ամերիկացիները մերժեցին կինոբեմադրիչ Քշիշտոֆ Կիսլովսկու «Կապույտ» ֆիլմի ֆրանսիական թեկնածությունն այն պատրվակով, թե դրա բեմադրիչը ծագումով լեհ է։ Մինչդեռ ֆիլմը նկարահանվել է ֆրանսերեն, իսկ գլխավոր դերակատարուհի Ժյուլիետ Բինոշը փարիզեցի է։ Իսկ անցյալ տարվա աշնանը Ֆրանսիայում մեծ հաջողությամբ էկրան բարձրացած «Ժերմինալ» ֆիլմը մրցույթից դուրս մնաց։ Ընդհանուր առմամբ արտասահմանյան լավագույն ֆիլմերին «Օսկար» մրցանակ է շնորհվել 45 անգամ։ Ֆրանսիան այն ստացել է 15, Իտալիան՝ 11, Ճապոնիան՝ 6, Շվեդիան՝ 5 անգամ, մյուս երկրները՝ մեկ կամ երկու անգամ։ Այնպես որ Ֆրանսիան թերեւս դժգոհելու լուրջ պատճառներ չունի։

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆ

ՍՈՒՐ ԳՐՉՈՎ

Կուտսուփի ճուտիկներ

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

Ձեռքը չհասավ՝ կխառնում, երկինքը՝ երկիր։

Գաղափարախոսություն, գաղափարախոսություն, գաղափարախոսություն։ Խառնաշփոթություն... այս ամենով է անցնում [illegible] մտքի [illegible]։

Գող կա, որ իր շնորհը վաստակել ուրիշների հաշվին խանելու հնարների վրա։

Օրհնմինքը [illegible] նրա համար են, որ իշխանությունն ունենալու դեպքում, «հանգիստ խղճով» կիրառեն ու օգտվեն։

Երբ ճշմարտությունն այնքան վերաբերվում է դեպի վախը, ուրեմն վախկոտությունն բնական ծնունդն է։

Վախը մարդու հետ է ծնվում, բայց մարդը նրանից առաջ է ընկնում՝ կանխելու կամ խուսափելու հակումներով։ ■

ՀԲԸՄ
AGBU
SEASON SPONSOR

ՀԱՐԳԵԼԻ ԵՐԱԺՇՏԱՍԵՐՆԵՐ

Հիշեցնում ենք
Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի
մարտի 13-ի «Բ» աբոնեմենտ ունեցող
հանդիսատեսներին, որ համերգը սկսվում է
ժամը 13.00-ին, հետեւյալ ծրագրով՝

Լ. ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ — «Յոթ ֆանտաստիկական պար»
Ա. ԳԼԱԶՈՒՆՈՎ — Կոնցերտ ջութակի եւ նվագախմբի համար
Մենակատար՝ ԴԱՎԻԹ ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ
Դ. ՇՈՍՏԱԿՈՎԻՉ — Սիմֆոնիա թիվ 8
Դիրիժոր՝ ՋՈՐՋ ՓԵՀԼԻՎԱՆՅԱՆ (ԱՄՆ)

Հրավիրում ենք նաեւ բոլոր ցանկացողներին յուրաքանչյուր շաբաթ օր, ժամը 12.00-ին նվագախմբի կիրակնօրյա համերգի լրիվ ծրագրի գլխավոր փորձին։
Տոմսի արժեքը 1 դրամ։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հերթական համերգը տեղի կունենա մարտի 20-ին («Ա» աբոնեմենտ)
Դիրիժոր՝ ՋՈՐՋ ՓԵՀԼԻՎԱՆՅԱՆ (ԱՄՆ)

A STYLE
Համերգի սկիզբը՝ ժամը 13.00-ին։

digitised by A.R.A.R.@

ԱՇԳ

ՀԵՌՈՒ, ՄՈՏ

Ամեն անգամ, երբ խոսք է գնում հայ-վրացական հարաբերությունների մասին, առաջին հերթին հիշում ենք Վրաստանի տարածքով անցնող գազամուղի եւ երկաթուղու պարբերական պայթեցումները: Վրաստանը, օգտվելով իր բարենպաստ աշխարհագրական դիրքից, ոչ միայն փաստորեն զգալի չափով գոյատեւում է Հայաստանի հաշվին, այլեւ գործնականում բացարձակապես ոչինչ չի ձեռնարկում Հայաստանի համար կենսական նշանակություն ունեցող հաղորդակցության ուղիների անվտանգությունն ապահովելու ուղղությամբ: Իհարկե, ով ում է պարտք (իսկ այդ թվերը գաղտնիք չեն. Վրաստանը Ադրբեջանին պարտք է մի քանի անգամ ավելի շատ, քան Հայաստանին):

Փետրվարի 22-ին, երբ Վրաստանի վարչապետ Օթար Պացացիան կարճատեւ այցով գտնվում էր Երեւանում, պատրաստվում էր ստորագրության մի փաստաթուղթ, ըստ որի Հայաստանը Թուրքմենստանից գնած իր գազի մի մասը պետք է վաճառի Վրաստանին: Պացացիան հաղթական կերպով վերադարձավ Թբիլիսի նախագահ Շեւարդնաձեի հետ այդ հարցը քննարկելու նպատակով, եւ, ինչպես ասում են, «էն գնալն էր, որ գնաց»:

Հայաստան մտնող երկաթուղու եւ գազամուղի պայթեցումների համակարգվածության վրա:

Ինչ վերաբերում է Վրաստանի արտաքին քաղաքականությանը, ապա ինչպես հայտնի է, մոտ երկու տարի առաջ Հայաստանի արտգործնախարար Վահան Փափազյանը չէր բացառել, որ հարեւան երկրները (նա առաջին հերթին նկատի ուներ Թուրքիային) կարող են ճնշում գործադրել Վրաստանի վրա, որպեսզի վերջինս իր հերթին ճնշում գործադրի Հայաստանի վրա: Առաջին հայացքից թվում է, թե Վրաստանում ռուսական ռազմական բազաներ տեղադրե-

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍ

Վերջապես ի՞նչ գույնի է Վրաստանը

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ոչ ոք չի կասկածում երկու հարեւան ժողովուրդների դարավոր բարեկամության եւ ռազմավարական շահերի ընդհանրության հարցում, սակայն բոլոր դեպքերում կարեւորն արդյունքն է, իսկ երբ դատելու լինենք ըստ արդյունքների...

Մարտի 2-ին Վրաստանի Մառնեուլի շրջանում պայթեցված երկաթուղին առայժմ չի վերականգնվել, եւ երբ ամեն ինչ բարեհաջող ընթանա, ըստ երեւույթին աշխատանքները կավարտվեն առաջիկա 2–3 օրերի ընթացքում: Արդյո՞ք դա ինչ-որ բան նշանակում է: Իհարկե ոչ, քանի որ որքան էլ երկու երկրների բարձրաստիճան պաշտոնյաները հայտարարեն հայ-վրացական «հրաշալի» հարաբերությունների մասին, այնուամենայնիվ Վրաստանը գործնականում մասնակցում է Հայաստանի շրջափակմանը անկախ նրանից, թե ինչպիսի «օբյեկտիվ» պատճառաբանություններ է ներկայացնում այդ առթիվ: Իսկ վերջերս Հայաստանի բարձրաստիճան պաշտոնյաներից մեկը միանշանակ կերպով հայտարարեց, թե Վրաստանի քաղաքականությունը կախված է նրանից, թե

Կարելի է ենթադրել, որ պարզ ասած վրացական կողմն առաջնորդվել է այն սկզբունքով, թե «ինչո՞ւ պետք է վճարել մի բանի համար, ինչը կարելի է վերցնել ձրի»: Ըստ երեւույթին Վրաստանի համար այնքան էլ ձեռնտու չէր գազ գնել Հայաստանից (այդ դեպքում նրանք ստիպված կլինեին դրա դիմաց ապահովել գազամուղի եւ երկաթուղու անվտանգությունը, այլապես Հայաստանը Վրաստանին կզրկեր գազից), առավել պատահական չէ, որ երեւանյան հանդիպումից ընդամենը երկու օր անց Օթար Պացացիան մեկնեց Ադրբեջան՝ էներգակիրներ խնդրելու: Այժմ Վրաստանն առաջնորդվում է վերոհիշյալ սկզբունքով, եւ պետք չէ զարմանալ, որ փոխարենն ադրբեջանական կողմը մի առաջ քաշեց Վրաստանի ադրբեջանաբնակ շրջանների միջնակի(?) եւ խաղաղապահական խմբերի պահպանման պահանջները: Այլ կերպ ասած, Վրաստանի ադրբեջանական շրջաններում (եւ առաջին հերթին, իհարկե, Մառնեուլի շրջանում) պետք է համայնքին ավելի մեծ արտոնություններ տրվեն, ինչն, անշուշտ, շատ արագ կանդրադառնա

լու վերաբերյալ համաձայնագրի ձեռքբերումից հետո այդ հավանականությունը նվազում է, սակայն ինչպես հայտնի է, Էդուարդ Շեւարդնաձեի ԱՄՆ կատարած այցի ընթացքում համաձայնություն է ձեռք բերվել երկու երկրների միջեւ զինվորական կցորդներ փոխանակելու պաշտպանության բնագավառում համագործակցության զարգացման վերաբերյալ: Արժե հիշեցնել, որ Եվրոպայում ՆԱՏՕ-ի զորքերի գլխավոր հրամանատար Ջոն Շալիկաշվիլին ծագումով վրացի է, ԿՀՎ-ն թիկնապահներ է պատրաստում Շեւարդնաձեի համար, իսկ երբ Վրաստանում սպանվեց ամերիկյան մի գործակալ, ԱՄՆ-ի վերաբերմունքը սպասվածից անհամեմատ ավելի մեղմ էր:

Խուսանավելով ՆԱՏՕ-ի անդամ ԱՄՆ-ի եւ Վրաստանում իր ռազմական բազաներն ունեցող Ռուսաստանի միջեւ, նույն կերպ չի՞ վարվում արդյոք Վրաստանը, երբ Հայաստանի հաշվին գոյատեւելով էներգակիրներ է խնդրում Ադրբեջանից: Եւ ընդհանրապես, հնարավո՞ր է արդյոք, որ «եւ գայլերը կուշտ լինեն, եւ ոչխարները չպակասեն»:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Գ. Յավլինսկին պատրաստվում է պայքարի

Գրիգոր Յավլինսկին մտադիր է 1996 թվականի ընտրություններում լրջորեն պայքարել նախագահի աթոռի համար: Այդ մասին հայտարարեց «Յաբլոկո» դաշինքի ղեկավարը Ռուսաստանի հեռուստատեսությամբ: «Մենք նրանցից չենք, ովքեր իշխանության գլուխ են անցնում եւ հետո միայն մտածում ու հարցնում, թե ինչպես վարվեն: Իշխանության գլուխ պետք է անցնեն մարդիկ, որոնք հստակորեն ունակ են լուծել հետագա քայլերը», հայտարարեց նա: Մենք գիտենք, թե ինչպես վարվել իշխանության հասնելուց հետո: Ռուսաստանի տնտեսությունը ճգնաժամային, ոչ դրամատիկ(?) բարեփոխում է պահանջում: Միեւնույն կառավարությունը պետք է վերահսկի ոչ թե տնտեսությունը, ինչպես նա այժմ վարվում է, այլ բարեփոխումների ընթացքը»: Այն հարցին, թե արդյոք այժմ նա արդեն ունի՞ կառավարություն կազմելու որոշակի թեկնածություններ, երբ դառնա նախագահ, Գ. Յավլինսկին պատասխանեց. «կա մի սկզբունք, որն իշխում է բոլոր ժողովրդավարական զարգացած երկրներում, այն է՝ որպեսզի երկրում ժողովրդավարություն լինի, նախագահի աշխատակազմում եւ կառավարության մեջ պետք է բազմակարծություն լինի: Քաղաքական գործիչներ կարող են լինել միայն նախագահը եւ վարչապետը: Մնացած բոլորը պետք է կատարողներ լինեն: Նրանք կարող են համաձայն չլինել այս կամ այն գաղափարի հետ: Բայց երբ որոշումն ընդունված է, կառավարության յուրաքանչյուր անդամ պարտավոր է անշեղորեն կենսագործել այն, չանելով ոչ մի հրապարակային ընդդիմադիր հայտարարություն:

Խոսելով Ռուսաստանի տնտեսության խնդիրների մասին, Գ. Յավլինսկին հայտարարեց, որ ընթացիկ տարում 1989 թվականի համեմատությամբ արտադրության անկումը կկազմի 50 տոկոս:

«Երբ ոմանք կարծում են, թե անցյալ տարվա հոկտեմբերի 3–4-ի իրադարձությունները կապված չէին տնտեսական հիմնախնդիրների եւ բարեփոխումների դանդաղ ընթացքի հետ, ապա խորապես սխալվում են,- իր կարծիքը հայտնեց Պետդումայի պատգամավորը: Չի կարելի տարեկան 2000 տոկոս արժեզրկում ունենալ եւ մարդկանց չբացատրել, թե ինչ է տեղի ունենում:

Լ. ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ

Լուրեր Ռուսաստանից եւ ԱՊՀ երկրներից

ՄԻՆՍԿ. Բելառուսի ազգային բանկի մասնագետների գնահատմամբ, առ այսօր հանրապետության բնակչության ձեռքում 500 միլիոն ամերիկյան դոլարի կանխիկ դրամ է կուտակվել: Այդ կապակցությամբ արտասահմանյան արժույթի պաշարների կուտակման նպատակով բանկերին թույլատրված ֆիզիկական անձանց «արժութային» հաշիվներ բացել այնպիսի պայմաններով, որոնք նրանց երաշխավորեին իրենց ավանդի լիարժեք տնօրինումը:

ՏԱՄԲՈՎ. Եթե մոտակա շաբաթվա ընթացքում պետությունը տամբովյան գյուղին չվերադարձնի 20 միլիարդ ռուբլու պարտքը, ապա ցանքաշրջանի ձախողման սպառնալիքը մոտալուտ իրողություն կդառնա, քանի որ գյուղերում կա ցանքի անցկացման համար անհրաժեշտ վառելանյութի սոսկ հինգերորդ մասը:

ՔԻՇՆԵՎ. Ցածրորակ ապրանքների անօրինական իրացումը Մոլդովայում ամենատարածված իրավախախտումներից մեկն է, հաղորդեցին հանրապետության ներքին գործերի նախարարությունում: Հայտնի փորձարաններում տեսչության անցկացրած հետազոտությունների արդյունքները հուսահատեցնող են: Սննդամթերքի խոտանի տոկոսը 1993 թվականի սկզբից ի վեր աճել է քառակի: Առանձնապես բարդ իրավիճակ է ստեղծվել ոգելից խմիչքների իրացման ոլորտում: Այսօր լիկյորօղու 30 տոկոսից ավելին իրացվում է առանց վերահսկիչ մարմինների արձանագրերի: Վերջերս իրավապահ մարմինները վնասազերծեցին մի մեծ հանցախումբ, որն զբաղվում էր կեղծ «Պատրուսին» օղու եւ «Նապոլեոն» կոնյակի պատրաստմամբ: Պարզվել է, որ խարդախամոլները շշերը, խցաններն ու պիտակները ստանում էին Ռումինիայից եւ Լեհաստանից: Գործի առթիվ քննություն է անցկացվում:

«ԱՐԱՐԱՏ» ավիաընկերություն

«Արարատ» ավիաընկերությունը, լինելով «Հայկական ավիաուղիներ» ավիաընկերության [illegible], կատարում է կանոնավոր չվերթներ Երեւանից («Էրեբունի» օդանավակայան)

ՍՈՉԻ, ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ, ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱԶ, ՄԱԽԱՉԿԱԼԱ, ԲԱԹՈՒՄ, ՆԱԼՉԻԿ, ԳՐՈԶՆԻ, ԹԲԻԼԻՍԻ

երթուղիներով, ինչպես նաեւ հետադարձ

Դուք կարող եք պատվիրել չվերթ «Յակ-40» ինքնաթիռի ուղեւորային տարբերակով ԱՊՀ երկրներ եւ արտասահման, ինչպես նաեւ իրականացնել բեռների տեղափոխում «Ան-32» եւ «Ան-24» ինքնաթիռներով ԱՊՀ ցանկացած քաղաք: Մենք ընդունում ենք անհատներից եւ ձեռնարկություններից մասնավոր եւ տուրիստական չվերթների կատարման պատվերներ բոլոր ուղղություններով: «Արարատ» ավիաընկերության «Մի-8» ուղղաթիռները կօգնեն Ձեզ ուղեւորների եւ ուղեբեռների փոխադրման հարցերում, բնակչության բուժօգնության հասցնելու, ավտոմայրուղիների, ջրանցքների, գետերի, գազատարերի, բարձր լարման գծերի հետազոտման պարեկային աշխատանքներում, երկրաբանական հետազոտական աշխատանքների ապահովման, Հայաստանի տարածքում [illegible] թռիչքների կազմակերպման գործում:

Հասցեն՝ Երեւան, Արշակունյաց 135,
Հեռ.՝ 486941, 484761,
ֆաքս 448987

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Խանութատեր բարեկամ

Գիտենք, դժվարին օրեր եք ապրում. բնակչության գնողունակության անկման պայմաններում առեւտուրը միայն վնասներ է բերում:

Բայց մի շտապեք փակել կամ այլ երկրների տեղափոխվելու որոշում ընդունել: Հայաստանի վաճառականների նախաձեռնությամբ ստեղծված «Համաստեղություն» կորպորացիան Ձեզ Հայրենիքում գործելու եւ նրա հետ բարգավաճելու բացառիկ հնարավորություն է ընձեռում:

Փակ բաժնետիրական ընկերության կարգավիճակ ունեցող առեւտրա-արտադրական այդ կազմակերպությանը [illegible] դուք էժան սննդամթերք եւ արդյունաբերական ապրանքներ ձեռք բերելու եւ դրանք մատչելի գներով սպառողին առաջարկելու իրական շանս եք ստանում:

Մանրամասների տեղեկանալու համար կարող եք զանգահարել

58-05-03, 58-46-23, 56-20-36, 28-82-89

հեռախոսահամարներով կամ ավելի լավ է այցելեք Հայաստանի վաճառականների միություն, հասցեն՝ Պուշկինի 14, Լուսաշխի տուն, 2-րդ հարկ:

Շտապեցեք, քանզի «Համաստեղության» [illegible] մեկի ժամկետը լինելու է մինչեւ մարտի 31-ը:

Մենք աշխատում ենք ամեն օր (բացի կիրակիից) ժամը՝ 10-ից 17-ը:

Եթե ցանկանում եք դառնալ սեփականատեր

Ձեռք բերելով Հայաստանի վաճառականների միության նախաձեռնությամբ ստեղծված առեւտրա-արտադրական

«ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆ» կորպորացիայի

բաժնետոմսերը, ձեզանից յուրաքանչյուրը փակ բաժնետիրական ընկերության կարգավիճակ ունեցող այդ կազմակերպության սեփականատերերից մեկը լինելու հնարավորություն է ստանում:

Պայմանները մատչելի են, իսկ բաժնետոմսերի գինը ոչ այնքան բարձր:

Մի կորցրեք ձեզ տրված շանսը. կորպորացիայի դռները բաց են լինելու մինչեւ մարտի 31-ը:

Իսկ մանրամասնություններին ծանոթանալու համար կարող եք զանգահարել

58-05-03, 58-46-23, 56-20-36, 28-82-89

հեռախոսահամարներով կամ ավելի լավ է այցելեք Հայաստանի վաճառականների միություն:

Մենք աշխատում ենք ամեն օր (բացի կիրակիից) ժամը՝ 10-ից 17-ը:

Հայաստանի վաճառականների միություն՝ հասցեն՝ Պուշկինի 14 (Լուսաշխի տուն, 2-րդ հարկ)
«ՄԳՄ» ֆիրմային խանութ՝ հասցեն, Կոմիտաս 60 (Ֆրեզերային գործարանի հարեւանությամբ)
«ՕՐԻՈՆ» ֆիրմային խանութ, հասցեն՝ Կորյունի 10 (բժշկական ուսումնարանի ներքնային հարկում)

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **հրատապ**

Հայաստանում մարդիկ լավ չեն սնվում: Շրջափակման պատճառով հնարավոր չէ մեծ քանակությամբ սննդամթերք ներկրել, իսկ հայրենական արտադրությունը չի հասցնում կերակրել բոլորին: Հանքային պարարտանյութեր համարյա չկան, հողն ավելի շատ տկար է, հանգստանում: Աղքատանում են հողի բերրիության միակ գրավականի՝ հումուսի պաշարները: Իսկ հողի մեջ հումուսի 1 տոկոս նվազելու դեպքում, օրինակ,

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Այդ զարմանահրաշ կենսահումուսը

ՎԱՐԴԳԵՍ ՇԱՀՎԵՐԴՅԱՆ

հացազգիների բերքատվությունը 1 հա-ից 10 ցենտներով պակասում է: Վիճակից դուրս գալու համար շատ բան է հարկավոր: Հարկավոր են բարձր բերքատու ծառատեսակների սերմեր, պարարտանյութեր, ոռոգման համակարգեր և այլն: Մի խոսքով անհրաժեշտ է գյուղատնտեսության վարման նոր քաղաքականություն: Այս հոդվածի շրջանակներում խոսքը գնալու է օրգանական տեսակի ֆենսիկ պարարտանյութի կենսահումուսի մասին: 4-5 տարի է, ինչ մեր հանրապետությունում գործում են կենսահումուսի մի քանի ձեռնարկություններ: Արտադրանքը գովազդվում է մամուլում և հեռուստատեսությամբ: Սակայն գովազդի սեղմ տարածքը թույլ չի տալիս մանրակրկիտ հաղորդել բնութագրական տեղեկություններ այդ հրաշք պարարտանյութի մասին:

Կենսահումուսը օրգանական նոր սերնդի պարարտանյութ է: Այն ստացվում է միանգամայն բնական ճանապարհով և բնական նյութերից: Իսկ ավելի կոնկրետ, ստացվում է գոմաղբի և ծղոտի խառնուրդից, կարմիր կալիֆոռնիական որդերի վերամշակության ճանապարհով: Որդերը նկրտված են, ստացվել են տեղական անձրևաորդերից սելեկցիոն ճանապարհով: Այժմ են ընկնում մեծ աշխատասիրությամբ և արագ բազմանալու հատկությամբ, որը թույլ տվեց 60-ական թվականներից ԱՄՆ-ում զբաղվել կենսահումուսի արդյունաբերական արտադրությամբ: Մեկ օրվա ընթացքում մեկ որդը արտադրում է մինչև մեկ գրամ կենսահումուս: Օրգանական նյութերը որդի մարսողական տրակտում ներթափանցելով ֆիզիկա-քիմիական, կենսաքիմիական և միկրոկենսաբանական ազդեցությունների, վերածվում են նոր, մինչև այժմ իր հավասարը չունեցող օրգանական պարարտանյութի՝ կենսահումուսի:

Ամեն ինչ երևում է համեմատության մեջ: Փորձենք կենսահումուսը համեմատել օրգանական և հանքային պարարտանյութերի հետ՝ ապացուցելու համար նրա գերազանցությունը: Կենսահումուսը պարունակում է.

1. Բույսերի կենսագործունեության համար անհրաժեշտ հիմնական սննդարար տարրեր՝ ազոտ, ֆոսֆոր, կալիում:
2. Կենսաբանական ակտիվ նյութեր:
3. Միկրո և մակրո էլեմենտներ:
4. Բակտերիալ ֆլորա:

Կենսահումուսի պարարտացման նորման 1 հա-ի համար 3 տ է: 3 տոննայի 10 տոկոսը՝ այսինքն 300 կգ կազմում են հիմնական սննդարար տարրերը՝ ազոտը, ֆոսֆորը և կալիումը: Քիմիական այդ էլեմենտները կենսահումուսում հանդես են գալիս օրգանական ձևով: Նրանք շատ դանդաղ են լուծվում ջրում, և բույսը հնարավորություն է ունենում աստիճանաբար անմնացորդ յուրացնելու այդ տարրերի ամբողջ քանակությունը: Սա հանքային պարարտանյութերի համեմատ շատ մեծ առավելություն է, քանի որ ազոտ, ֆոսֆոր, կալիում պարունակող հանքային պարարտանյութի միայն 30 տոկոսն է կլանվում բույսերի կողմից: Մնացած 70 տոկոսը ջրում լուծվելով հեռանում է դաշտից կեղտոտելով շրջապատը: Հաշվարկված է, որ 3 տ կենսահումուսում եղած 300 կգ ազոտը, ֆոսֆորը և կալիումը կարող են բույսերին 3 տարի բավարարել հիմնական սննդարար տարրերով: Դա թույլ կտա հողագործին զերծ մնալու ազոտական, ֆոսֆորական և կալիումական հանքային պարարտանյութերի հայթայթումից: Դրա շնորհիվ դրամի անկանխատեսելի արժեզրկման պայմաններում կխնայվեն զգալի ֆինանսական միջոցներ: Այդպիսով կենսահումուսն իր 10 տոկոսով լուծում է ազոտի, ֆոսֆորի և կալիումի հարցերը:

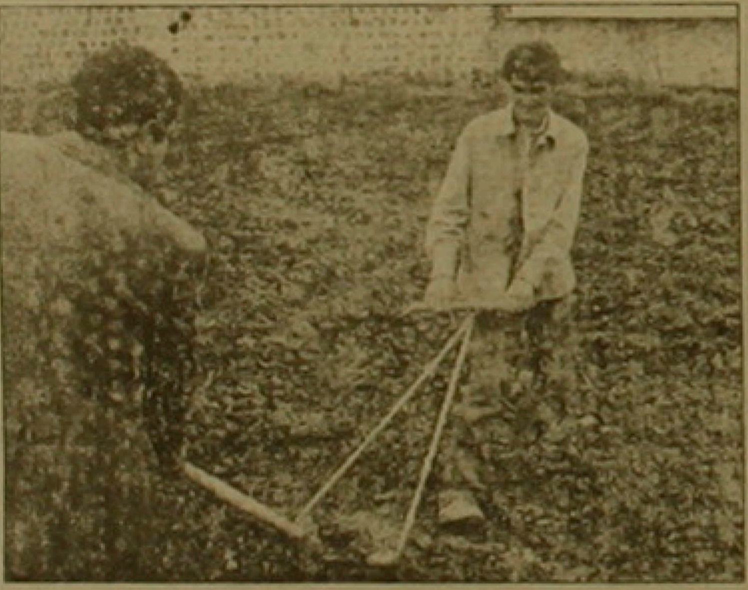

Կենսահումուսում զգալի կշիռ են կազմում նաև կենսաբանական ակտիվ նյութերը: Դրանք բույսերի աճը խթանող ֆերմենտներ են, հսկայական թվով վիտամիններ, հակաբիոտիկներ, որոնք ուժեղացնում են բույսերի իմունիտետը հիվանդությունների նկատմամբ: Կենսաբանական ակտիվ նյութերը մեղմացնում են բույսերի սթրեսային վիճակը հատկապես սածիլները դաշտ տեղափոխելիս, մեծացնում սածիլների կպչելու հավանականությունը, հասցնելով համարյա 100 տոկոսի: Կենսաբանական ակտիվ նյութերը նպաստում են պտղի վաղ հասունացմանը, բարելավում որակը, համը, հոտը, գույնը, նպաստում պտղի երկարաժամկետ պահպանմանը: Ակտիվ նյութերից են նաև կենսահումուսում առկա 18 տեսակի ամինաթթուները: Կան նաև մեծ քանակությամբ հումինաթթուներ, որոնք ակտիվացնում և կարգավորում են բույսերի արմատային համակարգը: Նրանց շնորհիվ բարելավվում և ազնվանում է հողի ֆիզիկաքիմիական և կենսաբանական կառուցվածքը:

Գյուղատնտեսությամբ զբաղվող մարդիկ գիտեն, թե որքան կարևոր է միկրոպարարտանյութերի դերը հողագործության մեջ: Նրանց մեջ առկա են բազմաթիվ միկրոտարրեր, որոնք խթանում են բույսերի աճը, նրանց հեռու պահելով բազմաթիվ հիվանդություններից: Այդ պարարտանյութերը նույնպես դժվար է գտնել: Դա թող չանհանգստացնի մեր հողագործներին, քանի որ կենսահումուսում առկա է միկրոտարրերի ողջ ցանկը, որը ստանում են արդյունաբերական եղանակով:

1 կգ կենսահումուսում կան. 1000 մգ պղինձ, 1500 մգ ցինկ, 100 մգ մարգանեց, 150 մգ վանադիում, 100 մգ բոր, 50 մգ նիկել, մագնեզիում, կոբալտ, արծիճ, կադմիում, մոլիբդեն և այլ բազմաթիվ միկրոտարրեր, որոնք չկան արդյունաբերական արտադրվող միկրոպարարտանյութերի մեջ:

Մինչև այժմ հայտնի չէ այնպիսի օրգանական պարարտանյութ, որը բակտերիալ ֆլորայի քանակով գերազանցի կենսահումուսին: 1 գ կենսահումուսի մեջ կա մինչև 20 տրիլիոն գաղութ մանրէ: Համեմատության համար ասենք, որ այդ թիվը 1000 անգամ գերազանցում է ամենահարուստ բակտերիալ ֆլորա ունեցող գոմաղբին: Սա թույլ է տալիս վերակենդանացնել և միանգամայն բերրի դարձնել հյուծված կամ մեռած հողերը: Ամերիկյան փորձագետների կարծիքով, 1 հա-ի հաշվարկով 4-5 տ կենսահումուսն ի վիճակի է կյանքի վերադարձնել այդպիսի հողերը:

Բացի այդ 4 հիմնական հատկություններից, կենսահումուսն օժտված է նաև Հայաստանի համար շատ կարևոր նշանակություն ունեցող գործոնով: Նա խոնավապահպանող է: Ընդունակ է իր մեջ պահել մինչև 70 տոկոս ջուր:

Կենսահումուսում աճեցրած բերքը էկոլոգիապես միանգամայն մաքուր է: Ավելին, առողջարար է: Փորձերը ցույց են տվել, որ կենսահումուսով պարարտացված դաշտերից կարելի է ստանալ 50-80 տոկոս ավելի բերք, քան հանքային պարարտանյութեր օգտագործած նմանատիպ դաշտերից: Ըստ մեր փորձերի, որոնք ոչ մի գիտական նշանակություն չեն ունեցել, դրա կերն այս է: 1992 թ. գարնանը մենք կենսահումուսը փորձեցինք տարբեր տեսակի բանջարեղենի վրա: Բոլոր սածիլների տակ լցրեցինք 4-5 ճաշի գդալ կենսահումուս: Արդյունքն ապշեցուցիչ էր: Բոլոր թփերը շատ կարճ ժամանակահատվածում հասան 150-170 սմ բարձրության: Պտուղները հասունացման ժամկետից 15-20 օր շուտ, նրանք խոշոր էին, գեղեցիկ, առողջ և անսովոր համեղ: Ապշեցրեց այն փաստը, որ բույսերի աճը համարյա տևական էր մինչև աշուն: Թփերը կքել էին բերքի անսովոր առատությունից: Մոտավոր հաշվարկը ցույց տվեց, որ բերքատվությունը բարձրացել է ոչ թե տոկոսներով, այլ անգամներով:

Հետևությունը թողնում եմ հողագործին:

Մեր կողմից ավելացնենք, որ կենսահումուսն ունի մեծ ապագա Հայաստանի նման երկրի համար: Նրանք, ովքեր ցանկություն կունենան անձամբ համոզվել կենսահումուսի հրաշագործության մեջ և պատրաստել իրենց հողատարածքը կենսահումուսով, դիմեն «Կատուլիս» ֆիրմա, Գարեգին Շահվերդյանին: Հեռ. 55-72-06:

ARMINTOUR

«Արմինտուր» (նախկին «Ինտուրիստ») Պետական տուրիստական ֆիրման հրավիրում է բոլոր ցանկացողներին գրավիչ ճանապարհորդության, բիզնես ծրագրով, ուղիղ չվերթով, Տու-154 հարմարավետ օդանավով:

- **ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ-7 ՕՐ** — Զբոսաշրջիկները կտեղավորվեն 4 աստղանի հյուրանոցում: Ձեր ցանկությամբ կարող ենք կազմակերպել ինչպես էքսկուրսիոն, այնպես էլ գործարարական ուղևորություն Հնդկաստանի քաղաքներով:
- **ԷՄԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ-7 ՕՐ** — Այստեղ դուք կարող եք համատեղել էկզոտիկ հանգիստը Ձեր գործի հետ: Կտեղավորվեք բարձրակարգ հյուրանոցում:
- **ՍԻՐԻԱ-7 ՕՐ** — Ամեն շաբաթյա ուղիղ չվերթներ Երևան Հալեպ Երևան:
- **ՔԻՇ (ԻՐԱՆ)-3-5 ՕՐ** — Ազատ տնտեսական գոտի, առևտրի կենտրոնների այցելություն:

Վերը նշված ուղևորությունները կարող ենք կազմակերպել ինչպես մեծ խմբերի, այնպես էլ անհատների համար: «Արմինտուրը» առաջարկում է նաև մեր հանրապետություն միջազգային փոխանակման տարբեր ուղևորություններով այցելող արտասահմանյան խաղամնացիների սպասարկումը: Նրանց տրամադրության տակ են «Արմենիա-1», «Արմենիա-2», «Անի», «Դվին» միջազգային կարգի հյուրանոցները, համեղ բազմազան խոհանոցը, տրանսպորտ, բարձրակարգ ուղեկցող-թարգմանիչների հետ Երևանով և հանրապետությամբ հետաքրքիր էքսկուրսիաներ:

Սպասում ենք ձեր հայտերին
Խորհրդարանային փ. 2, հեռ. 582282, 564062

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սևծովյան տնտեսական համագործակցությունը (BSEC) և Սևծովյան տնտեսական համագործակցության համաժողովը (PABSEC) հայտարարում են նկարիչների միջազգային մրցույթ Սևծովյան համագործակցության խորհրդանշանի (էմբլեմ) համար: Անդամակից երկրների թվում (Ալբանիա, Ադրբեջան, Բուլղարիա, Վրաստան, Հունաստան, Մոլդովա, Ռումինիա, Ռուսաստան, Թուրքիա, Ուկրաինա) մրցույթին հրավիրված են մասնակցելու նաև Հայաստանի պրոֆեսիոնալ և սիրողական նկարիչները: Խորհրդանիշը պետք է արտացոլի խաղաղության և տնտեսական համագործակցության թեմաներ: Էսքիզները պետք է կատարված լինեն սևով և սպիտակով (կամ ոսկեգույնով և սպիտակով), գրչով, թանաքով կամ այլ միջոցներով A4 չափի թղթի վրա: ՀՀ մշակույթի նախարարությունը հայտարարում է նախնական մրցույթ, որին մասնակից յուրաքանչյուր նկարիչ կարող է ներկայացնել ծնկից ավելի էսքիզ, ոչ ուշ քան ապրիլի 5-ը: Գլխավոր մրցանակի համար սահմանված է 3000 դոլլար, երկրորդ մրցանակի համար 2000 դոլլար, երրորդ մրցանակը 1000 դոլլար: Էսքիզները ներկայացնել մշակույթի նախարարության կերպարվեստի վարչություն:

Մանրամասների համար զանգահարել
52-79-38, 56-62-69, 52-49-65

ՀԱՐԳԵԼԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐ

Ձեր կողմից 1991-93թթ. բաժանորդագրված «Օգոնյոկ» ամսագրի հավելվածի ներմուծվող գրքերը լույս են տեսել, սակայն լրացուցիչ ծախսերի առաջացման պատճառով, առայժմ չեն տեղափոխվել հանրապետություն:

Այդ գրքերը հետևյալն են.

1. Դյումա 12,13,15-րդ հատորները, 2. Սաբինա և հումոր 3, 3. Ալդանով 1 և 3, 4. Է. Սյու 1 և 6, 5. Սոլոււ 1, 2, 3, 4, 6, 6. Ս. Ռիդ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 7. Է. Պո 1, 4

Հայտնում ենք բոլոր բաժանորդներին, որ նշված գրքերն ստանալու համար անհրաժեշտ է լրացուցիչ մուծել յուրաքանչյուր գրքի համար 25 դրամ: Մամուլի տարածման գործակալությունը երաշխավորում է՝ լրացուցիչ 25-ական դրամը մուծելուց հետո, երեք ամսվա ընթացքում վերը նշված բոլոր գրքերը հասցնել բաժանորդներին:

Վճարելու համար Երևան քաղաքում դիմել կայարի 10-րդ բաժանմունքում (Հանրապետության հրապարակ) գտնվող բաժանորդագրական բաժնին, իսկ հանրապետության մյուս քաղաքներում և շրջաններում՝ մամուլի տարածման գործակալության համապատասխան ծառայություններին: Դրամը մուծելիս բաժանորդն իր հետ պետք է ունենա բաժանորդագրման կտրոնը:

Լրացուցիչ դրամը ընդունվում է մինչև ս/թ մարտի 30-ը:

ՀՀ մամուլի գործակալություն

ՆՈՅՅԱՆ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ **ԿԵՆՏՐՈՆ ՏԱՊԱՆ**

«Նոյյան Տապան» գործակալությունում գործում է գովազդների բաժին, որն զբաղվում է ձեռնարկությունների, կազմակերպությունների և անհատ անձանց գովազդների, այն ինչպես միանգամյա գովազդային արշավի, այնպես էլ ամբողջ գովազդային արշավի մշակմամբ և կազմակերպմամբ:

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆԻ լուրերով աշխարհը ճանաչում է Հայաստանը.
ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆԻ գովազդով աշխարհը կճանաչի Ձեզ:

Գովազդների բաժինը կարող է տեղադրել Ձեր գովազդը Հայաստանում և նրա սահմաններից դուրս տպագրող մեծ տպաքանակ ունեցող, ճանաչված թերթերում, ամեն օր եթեր տրվող հեռուստա և ռադիո հաղորդումներում:

Դիմեք ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ գործակալության գովազդների բաժին:

Հեռ. 56 19 05, 52 43 18
Ֆաքս 52 42 79

Հասցեն. Երևան, Իսահակյան 28

ԱԶԳ մարզական

ՉԵՄՊԻՈՆԻ ԿՅԱՆՔԸ

Պարզապես Մարիան է մտահոգում...

Իսկ Գայանեն ամուսնուց անբաժան է վեց տասնամյակ...

ԶԱՐԻՔ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Այն բանից հետո, երբ Լինարեսի միջազգային մրցաշարի տասներորդ մրցափուլում Կասպարովն անդրանիկ պարտությունը կրեց Կրամնիկից, իսկ Կարպովի հաստատուն կեցվածքը Կամսկու հետ, տարբերությունն առաջատարների միջեւ հասավ 1,5 միավորի, եւ երկու չեմպիոնների մրցավազքի ելքը հօգուտ Կարպովի, գործնականում ակնհայտ դարձավ։ Եվ եթե մինչեւ այժմ մեկնաբաններն ավելի շատ հիանում էին Կարպովի բացառիկ արդյունքով, ապա այժմ նաեւ պետք է փորձել պատասխանել այն հարցին, թե ինչու իրեն նման չէ Կասպարովը։ Կարծում եմ, որ աշխարհի պրոֆեսիոնալների չեմպիոնի համեմատական անհաջողության պատճառը բավականին պարզ է եւ բուն շախմատի հետ առնչություն չունի։ Մեծ ցավով պետք է նշել, որ ականավոր գրոսմայստերի ընտանեկան կյանքն անհաջող ընթացք ունեցավ։ Մոտ հինգ տարի է, ինչ Գարրին ամուսնացել է մասնագիտությամբ թարգմանիչ եւ լրագրող, նախկինում Նորությունների մամուլի գործակալության (ԱՊՆ) աշխատակից Մարիայի՝ պրոֆեսիոնալ դիվանագետի ընտանիքում ծնված աղջկա հետ։ Նորահարսի ծնողները երկար տարիներ ապրում եւ աշխատում էին Ֆինլանդիայում, եւ հենց Հելսինկիում էլ հիմնականում բնակվում էր Մարիան, թեեւ ամուսնությունից հետո անց Կասպարովն իր ընտանիքի համար ճոխ բնակարան էր գնել Մոսկվայում։ Ի դեպ, Կասպարովների դուստրն էլ անցյալ տարի ծնվեց Ֆինլանդիայում։ Եվ ահա, Գարրի եւ Մարիա Կասպարովները հեռանում են միմյանցից։ Եվ միանգամայն հասկանալի է չեմպիոնի նյարդային եւ խռովված հոգեվիճակը. բաժանում դստրից, կնոջից, դրան գումարած Մարիայի պահանջները (մասնավորապես, նախկին Կասպարովյան հավակնում է ամուսնական կյանքի տարիներին իր ամուսնու բերած եկամուտների կեսին)...

Այո, հեշտ չէ դասավորվում աշխարհի չեմպիոնների ամուսնական կյանքը։ Հեռու անցյալը չգնալու համար հիշենք Միխայիլ Տալի, Բորիս Սպասսկու, Անատոլի Կարպովի օրինակները, որոնք նույնպես (եւ ոչ մեկ անգամ) ամուսնալուծության դրամաներ են ապրել։ Թերեւս, ամենաերջանիկը դասավորվել է Միխայիլ Բոտվիննիկի ընտանեկան կյանքը։ Շախմատի նահապետն իր կյանքի հավատարիմ ընկերուհու հետ անբաժան ապրում է արդեն վեց տասնամյակ։ Բայց դա գուցե այն պատճառով, որ Բոտվիննիկի տիկնոջ անունը Գայանե՞ է...

Գարրի եւ Մարիա Կասպարովներ։ Այսօր նրանք միասին չեն։

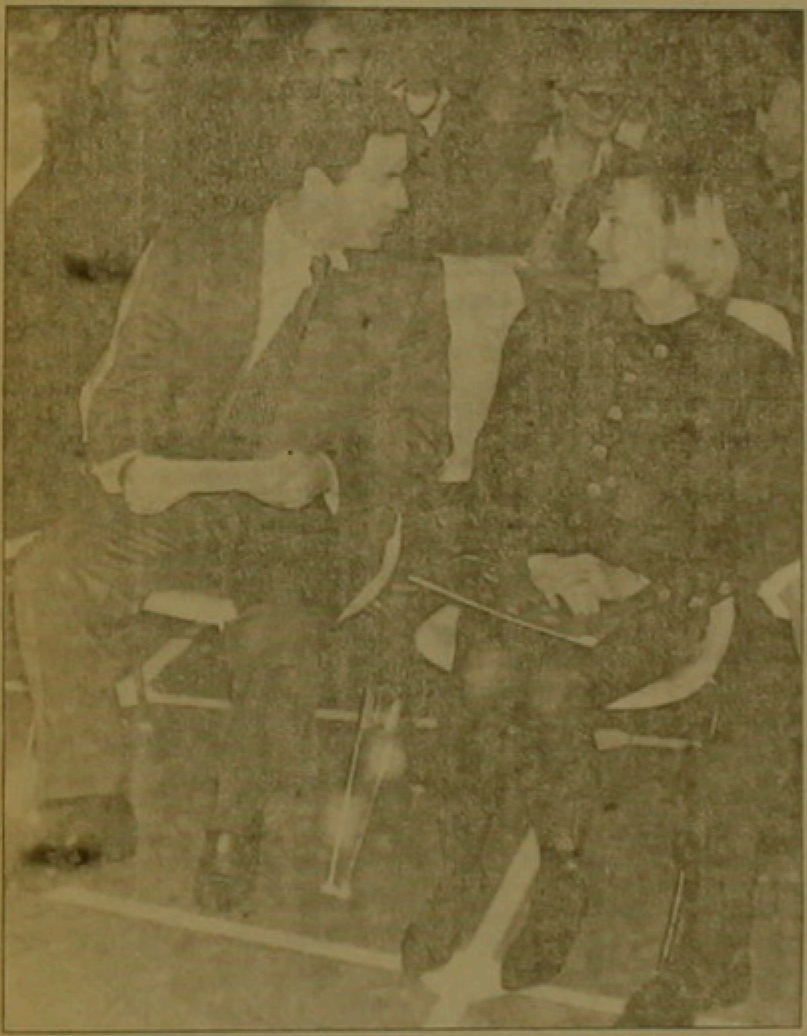

ԹԵԹԵՎ ԱՏԼԵՏԻԿԱ

Ռոբերտ Էմմիյանը Ֆրանսիայի չեմպիոն

Եվրոպայի ռեկորդակիր եւ նախկին չեմպիոն Ռոբերտ Էմմիյանը վաղուց իր ուսումնամարզական հավաքներն անցկացնում է Փարիզի արվարձաններից հայաշատ Իսի Լե Մուլինո քաղաքի թիմում։ Վերջերս նա Բորդոյում մասնակցեց Ֆրանսիայի բաց առաջնությանը եւ գրավեց առաջին տեղը։ Մրցումները տեղի էին ունենում ծածկված մարզադահլիճում, եւ Ռոբերտ Էմմիյանը, ներկայացնելով Իսի Լե Մուլինոյի թիմը, հանդես էր գալիս նաեւ Հայաստանի դրոշի ներքո։ Անվանի հեռացատկորդը չեմպիոնի կոչումը նվաճեց իր համար անհամեմատ համեստ արդյունքով (773 սմ)։ Վնասվածքից հետո Էմմիյանը ոչ մի կերպ չի կարողանում մտնել կանոնավոր հունի մեջ։ Սակայն նրա համառությունը մի օր երեւի մեծ հաջողություն բերի նրան։ Ռոբերտ Էմմիյանը շատ է ուզում Հայաստանին միջազգային պաշտոնական որեւէ մրցաշարում մեդալ պարգեւել։

Գ. Ա.

ԱՆՁՆԱԿԱՆ

Պելեն ուզում է ամուսնանալ

Երբ 1978 թվականին Էդսոն Առանտես դու Նասիմենտոն՝ նույն ինքը Պելեն, ամուսնալուծվեց, նա կյանքում ավելի «ազատ» ու «հեղինակավոր» դարձավ, քան նախկինում ֆուտբոլային խաղադաշտում էր։ Նա ճանաչեց եւ հաղորդակցվեց տասնյակ աղջիկների ու կանանց։ Բայց Պելեն

երբեք չէր մոռացել Ասիրիա Լեմոս անունով մի կնոջ, որի հետ ծանոթացել էր 1983 թվականին, Նյու Յորքում։ Այն ժամանակ Պելեի երկու տղաները՝ Կելին (26 տարեկան), Էդինյոն (24 տարեկան), չափահաս էին, բայց աղջիկը՝ Ջենիֆերը (15 տարեկան), անչափահաս էր, որի պատճառով Պելեն չորոշեց ամուսնանալ Ասիրիա Լեմոսի հետ։ «Երկրորդ ամուսնություն ինձ ամենեւին չի հետաքրքրում», այն ժամանակ ասել է Պելեն։ Իրենց առաջին «կապից» տասը տարի անց Պելեն ու Ասիրիան նորից միացան իրար։ Մինչ այդ Ասիրիան հասցրել էր ամուսնանալ մեկ ուրիշի հետ եւ ներկայումս ունի Ջեմինա անունով երկու տարեկան մի աղջնակ։ Բայց Ասիրիան արդեն բաժանվել է Ջեմինայի հորից։ Նա հավատացյալ է, եւ պատկանում է ավետարանական եկեղեցուն։ Գուցե Պելեին սիրում է պարզ լինելու համար։ Նրանք ուզեցին միասին ապրել։ Երբ Ասիրիայի ամուսինն իմացավ, որ իր կինն ուզում է ամուսնանալ մեծն Պելեի հետ, նա որոշեց պաշտոնական ամուսնալուծությունը հետաձգել։ Դոլարների սիրո համար Ասիրիայի նախկին ամուսինը գնաց այդ քայլին, հույս ունենալով ամուսնալուծության համաձայնության համար ֆուտբոլի արքայից պոկել խոշոր գումարներ։ Ասիրիան 35 տարեկան է, Պելեն՝ 53։ Երկու սիրահարները որոշել են իրենց ամուսնության թվականը 1995-ի սկիզբը, երբ, իհարկե, աստված կամենա։

Գ. Ա.

ԱՍՏՂԵՐԻ ՈՒՂԻՆ

Օքսաննա Բայուլը մի մեծ դերասան

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՅԱՆ

Անց. թղթ. Վալանս, Ֆրանսիա

Լիլեհամերում տեղի ունեցած օլիմպիական խաղերին մասնակցած գեղասահքի օլիմպիական չեմպիոնուհի, ուկրաինացի Օքսաննա Բայուլն իր նաստիր կենսագրություն ունի։ Գեղասահքի մեծ չեմպիոնները, ինչպես ամերիկացիներ Քերիգանը, կամ Հարդինգը, սովորաբար այդ մարզաձեւով հրապուրվում են 5-6 տարեկանից, սակայն Օքսաննա Բայուլը բացառություն է։ Նա գեղասահքով լրջորեն սկսել է զբաղվել ընդամենը 15 տարեկան հասակում։ Դեռ անցյալ տարի Օքսաննա Բայուլն անհայտ էր մարզաձեւի լայն շրջանակներին, սակայն Պրահայում տեղի ունեցած Եվրոպայի առաջնությունում նա կանգնեց պատվո պատվանդանի ամենավերին աստիճանին։ Դրանից հետո մարզական լրագրողները բնականաբար սկսեցին մանրամասն ուսումնասիրել գեղասահքի նոր աստղի կենսագրությունը։ Պարզվում է, որ այն ողբերգական է եղել։ Դեռ 2 տարեկանում հայրն Օքսաննային թողնելով մոր հետ, հեռացել է ընտանիքից։ Երբ Օքսաննան 13 տարեկան էր, մահացավ նրա մայրը։ Դրանով Բայուլի կախարդական շրջանը չավարտվեց։ Մեկ տարի անց Կանադա մեկնած ընտանիքին թողեց Օքսաննայի անփոխարինելի անձը՝ նրա մարզիչը։ Բայուլը մնաց ինքն իր հետ։ Բայց ամեն մի վատ պատահմունք ունի լավ ավարտ։ Վիկտոր Պետրենկոյի զոքանչը՝ Գալինա Զմիեւսկայան, որն ապրում է Օդեսայում, իր հովանավորության եւ գուրգուրանքի տակ առավ Օքսաննա Բայուլին, նրան նախապատրաստելով դառնալու մի մեծ չեմպիոնուհի։ Շուտով Օքսաննան սովորեց մեծերի գաղտնիքը, դառնալով նոր աստղ։ Լիլեհամերի խաղերի ժամանակ գեղասահորդուհիների մրցության վերջին վճռական փուլից առաջ, փետրվարի 25-ի առավոտյան պարապմունքի ժամանակ Օքսաննան, ընդհարվելով Տանյա Շեւչենկոյի հետ, ուժեղ հարված ստացավ եւ մինչեւ երեկո հայտնի չէր, թե նա կկարողանա շարունակել ելույթները։ Բայց ըստ դիտորդների, սա տակտիկական խորամանկ քայլ էր Օքսաննայի կողմից՝ գլխավոր մրցակցներին խաբեության մեջ գցելու։ Օքսաննա Բայուլը դերասանական բնատուր հատկանիշներով է օժտված։ Նա ամեն անգամ սահադաշտ մտնելիս եւ դուրս գալիս լացում է։ Դա միտում է շահելու մրցավարների խղճահարությունը եւ կորզելու ավելի բարձր միավորներ։ Եւ նրան տված լրացուցիչ միավորները օգնեցին առաջ անցնել Նենսի Քերիգանից, որը մնում է աշխարհի ամենաուժեղ գեղասահորդուհին։ Երբ Օքսաննան վերադարձավ Կիեւ, մեծ շուքով դիմավորեցին նրան։ Բայուլը ձմեռային օլիմպիական խաղերում Ուկրաինայի համար նվաճեց միակ ոսկե մեդալը։ Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կրավչուկը մամուլի մի ասուլիսում հայտարարեց. «Այս առաջին ոսկե մեդալով Ուկրաինան որպես անկախ պետություն հաստատվեց միջազգային ընտանիքում, եւ շատ բացառիկ կարեւորություն ունի այն փաստը, որ երկիրը ներկայացրեց մի գեղեցիկ, փոքրիկ աղջիկ»։ Օքսաննա Բայուլն այս անգամ էլ չկարողացավ զսպել արցունքները։ Նա դերասան է, մեծ դերասան։

Օլիմպիադայի մրցանակակիրները. կենտրոնում Օ. Բայուլը, աջից Ն. Քերիգանը

ԽՃԱՆԿԱՐ

Դրոշակներ մատակարարողը

Ֆրանսիական «Դուբլե ՍԱ» ֆիրման Ալբերվիլի խաղերից ի վեր օլիմպիական խաղերի պաշտոնական դրոշակների մատակարարողն է։ Նա աշխարհի ամեն մի երկրի համար դրոշակներ է պատրաստում, ինչը, ըստ դրա տնօրենի, շատ շահավետ գործ է։ Նախկինում այս ֆիրման եկեղեցիներին մատակարարում էր կտորեղեն։

Թայսոնը չինարեն է սովորում

Պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի ծանր քաշի աշխարհի նախկին չեմպիոն Մայք Թայսոնը, որը բռնաբարության հանցանքով ազատազրկվել է, բանտում սովորում է չինարեն լեզուն։ Այդ այն դեպքում, որ Թայսոնը կանոնավոր չի տիրապետում իր մայրենի լեզվին՝ անգլերենին։ Ըստ որոշ լուրերի, նա ստիպված սովորում է չինարեն, որպեսզի կարողանա մի գրքույկ ստանալ, որի շնորհիվ նրա բանտարկության ժամկետը կկրճատվի երեք ամսով։

250000 $ հաղթողին

1994 թ. ապրիլի 11-ին Լոնդոնում կայանալիք կանանց մարաթոնյան վազքի կազմակերպիչները խոստացել են հաղթողին նվիրել 250000 դոլլար, եթե նա կարողանա գերազանցել աշխարհի ռեկորդը (2 ժամ 21 րոպե)։ Հայաստանցի կանանց արդյոք չե՞ն հետաքրքրում դոլլարները։

ԱՐԿԱԾ

Այս անգամ Հարդինգը

Քերիգան-Հարդինգ արկածային պատմությունը նոր շարունակություն ստացավ։ Բայց այս անգամ հարվածողն ինքը հարված ստացավ։ Մարտի 3-ին, ժամը 23-ին Պորտլանդի մոտակայքում, երբ Տոնյա Հարդինգը տուն էր վերադառնում, մի անհայտ անձ հարձակվեց նրա վրա եւ մի քանի հարվածներ հասցրեց։ Բայց Հարդինգը ժամանակ ունեցավ միացնել իր հետ վերցրած ահազանգի սարքը։ Այս գործիքի բարձր ձայնի շնորհիվ Հարդինգի վրա հարձակված մարդը փախուստի դիմեց։ Գեղասահորդուհուն հասցրած վնասվածքները չնչին են։ Աշխարհի առաջնության նրա մասնակցությունը չի վտանգված։ Բայց Հարդինգին մի մեծ վտանգ է սպառնում։ Դա սպառվում է Ամերիկայի ֆեդերացիայի կողմից, որն ուզում է նրան զրկել աշխարհի առաջնությունից։ Ոմանք կասկածում են Տոնյա Հարդինգի վրա կատարված հարձակումը, առավել եւս, որ ոստիկանությունն այդ առթիվ արձանագրված ոչ մի փաստ չունի։ Նենսի Քերիգանի վրա կատարած հարձակումը բարեբախտաբար տեսագրվել է։ Ըստ որոշ լուրերի, Տոնյա Հարդինգի դեմ հարձակումը կարող է «կազմակերպված» մի սուտ լուր լինել, որպեսզի դրանով ազդեն Ամերիկայի ֆեդերացիայի վրա։

digitised by A.R.A.R.@

Օրակարգ

ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ

Համաշխարհային բանկը կտրամադրի եւս 40 մլն գյուղատնտեսության համար

Վահրամ Ներսիսյանցը 1,5 մլն-ը արդեն բերել է Հայաստան

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ.

Համաշխարհային բանկի Հայաստանի ներկայացուցիչ Վահրամ Ներսիսյանցը, որն իր երեւանյան գրասենյակը բացել է 1993 թվականի ապրիլի 2-ից, երեկ կայացած մամուլի ասուլիսում հայտարարեց, թե մինչեւ օրս Համաշխարհային բանկի կողմից Հայաստանին է տրվել 12 մլն. դոլլար կառուցվածքային փոփոխությունների եւ սեփականաշնորհման ուղղությամբ տարվող վերլուծական աշխատանքների համար (1993 թ.) եւ 28 մլն դոլլար (1994 թ. հունվարի 14-ին) աղետի գոտու վերականգնման աշխատանքների համար:

Վահրամ Ներսիսյանցը, որ շուրջ ... տարի Համաշխարհային բանկում իրականացնում է զարգացող երկրների ... ական բարեփոխումների ծրագ... կազմման աշխատանքները, ... է, որ ինչպես Հայաստանում այս ... բանկի ներկայացուցիչ ... օգնությ... ծրագրեր է ներկայացնում ... կի հաստատմանը: Սպասվում է ... շուտով մի այլ վարկ կտրամադրվի ... գոտու մնացած ծախսերը ֆինանսավորելու համար: Հայտնի է, որ արդեն տրված 28 մլն վարկը առանց տոկոսի է՝ 35 տարի ժամկետով: Նախատեսվում է, որ մոտ ապագայում բանկը կտրամադրի եւս 40 մլն. դոլլար գյուղատնտեսական համակարգի աջակցության համար: Սակայն մինչ այդ վարկի հաստատումը, պրն. Ներսիսյանցին հաջողվել է Վաշինգտոնից բերել 1.5 մլն. դոլլար գյուղատնտեսության ներքին կառուցվածքների աջակցության համար: Աշխատանքներ են տարվում նաեւ էներգետիկ ոլորտի ծրագրերի ֆինանսավորման ուղղությամբ, թեեւ ինչպես բանկի ներկայացուցիչն է ասում, հայկական ատոմակայանի վերաբացման ֆինանսավորումն այդ ծրագրի մեջ չի մտնում:

Իհարկե, համաշխարհային բանկում կան մարդիկ, որոնք մտնում են, թե Հայաստանին տրվող վարկերը կարող են ծախսվել պատերազմում: Սակայն եւ բանկի ներկայացուցիչները, եւ հսկող խմբերը, որոնք հաճախ են եղել են Հայաստանում, կարողացել են համոզել, թե նման բան չկա: Բոլոր նախապես գիտեն, թե բանկն իր կանոնադրությամբ չի կարող որեւէ պատերազմ ֆինանսավորել: Ավելի կարեւոր գործոնը շրջափակումն է, որի պատճառով տնտեսությունը կարող է չգործել եւ հետեւաբար չեն արտադրվի ապրանքներ, չեն լինի արժութային պաշարներ եւ հետեւաբար վարկերը փակելու հնարավորություն: Մեր ներկայացուցիչին հաջողվել է համոզել, թե անգամ շրջափակման պայմաններում Հայաստանի տնտեսությունը գործում է եւ երաշխիքներ կան տնտեսության կայունացման դեպքում վարկի մարման համար:

Ի տարբերություն նախկին Խորհրդային Միության հանրապետությունների, Հայաստանը Համաշխարհային բանկում աշխույժ գործունեություն է ծավալում: Օրինակ, Ադրբեջանին դեռեւս չի հաջողվել որեւէ վարկ վերցնել: Վրաստանը մի անգամ է վարկ ստացել, եւ աշխատանքների ոլորտի տապալումից հետո, միայն Շեւարդնաձեի Վաշինգտոն կատարած այցից հետո հաջողվել է ոլորտի աշխուժություն մտցնել այդ հարցում:

Վահրամ Ներսիսյանցը նշեց նաեւ, թե Համաշխարհային բանկն ընդհանրապես ֆինանսավորում է ներդրումներ եւ արտադրության զարգացման ծրագրերը: Ուստի, մեր այն հարցին, թե չի՞ քննարկվել արդյոք դրամի կայունացման համար վարկեր ստանալու հարցը, նա ասաց, թե այդ խնդիրը քննարկվում է Միջազգային վալյուտային ֆոնդում, թեեւ այդ ընթացքից է կախված նաեւ Համաշխարհային բանկի կողմից ֆինանսավորվող ծրագրերի կատարումը: Այդպիսի ծրագրերի մեջ է մտնում նաեւ սոցիալական ոլորտը, եւ ՀԲ-ի ներկայացուցչի ասելով, հնարավոր է, որ մյուս տարի ֆինանսավորվի գործազուրկ խավերին աշխատանքով ապահովելու ծրագիրը:

Ինչ վերաբերում է ապագային, ապա Վահրամ Ներսիսյանցը համոզված է, թե պատերազմի ավարտը կարող է լուրջ ազդեցություն ունենալ ոչ միայն տնտեսական զարգացման խնդիրներում, այլեւ հանրապետության բյուջեին վարկային օգնություն տալու հարցում:

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

«Ֆայնենշլ թայմզը»՝ Ադրբեջանին աննպաստ

Հակառակ այն փաստին, որ Ադրբեջանը մի քանի միլիոն է վճարել Անգլիայի տնտեսական թիվ 1 թերթին «Ֆայնենշլ թայմզին», վճարովի 3 էջ գնելով համաշխարհային տարածում ունեցող այդ թերթի էջերից, սակայն լույս տեսած հոդվածներն այնքան էլ նպաստավոր չեն Բաքվի համար, գրում է Փարիզում լույս տեսնող «Յառաջ» օրաթերթը մարտի 9-ի համարում: Առաջին էջի խորագիրն է «Հոյաւոր, գեղեցիկ, բայց արյունլվա Ադրբեջան», մինչ մի ուրիշ հոդված ունի «Ստալինի քարտեզը դայրում է» վերնագիրը, ակնարկելով Լեռնային Ղարաբաղի հարցը: Հոդվածներից մեկում, վկայում է «Յառաջը», լուսանկարներից մեկը ցույց է տալիս «հայ զինվորներ, որոնք հավաքում են ադրբեջանցիների կողմից լքված զենքերը», մինչ քիչ հետո մի այլ լուսանկարում երեւում են էշերով կամ հետիոտն փախստականներ: Մի այլ հոդվածի վերնագիրը հուշում է, թե «Նավթն ու կաշառքը յուղոտում են Ադրբեջանի տնտեսության անիվները»:

«Ֆայնենշլ թայմզը» շատ խիստ նկատողություններ է անում նաեւ Ադրբեջանի բանակի մասին: Խոսելով Ղարաբաղի հարցը զենքի ուժով լուծելու Ալիեւի ձեռնարկումների մասին, թերթը գրում է, թե վերջին 2 հարձակումներ ձեռնարկեց հայկական ուժերի դեմ, բայց 2-ն էլ ձախողվեցին: Առաջինը ճակատից փախչող դասալիքների, իսկ երկրորդը, որը մղվեց «մարդկային ալիքների» ձեւով, նույնպես ձախողվեց, հակառակ ավելի քան 1000 աֆղան մոջահեդների օգնության: «Այստեղ, գրում է թերթը, ոչ ոք չի կարող լակոտ բանակ կազմել հայերի դեմ: Պակասում է վճռականությունը, շարքերում հուսալքումն է տիրում: Այս երկիրը միայն ժամանակավորապես կարող է իր դիրքերը պահել»:

Կուբանի կազակները Ղարաբաղում չեն կռվում

ԲԱՔՈՒ, 11 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Կուբանի կազակների զորքի ատամանի գնդապետ Վլադիմիր Գրոմովը հանդես է եկել Ադրբեջանի ժողովուրդներին ուղղված դիմումով, որտեղ մասնավորապես ասվում է. «Մենք հաստատակամորեն հայտարարում ենք, որ Կուբանի կազակությունն իր կազակներին չի ուղարկել եւ չի ուղարկի Ղարաբաղում ռազմական գործողություններին մասնակցելու»: Միաժամանակ Գրոմովը նամակ է ուղարկել Վազգեն Առաջին, խիստ մտահոգություն հայտնելով հայաստանցի հարյուր հազարավոր գաղթականների վանդալային գաղթի հետեւանքով Կրասնոդարի երկրամասում ստեղծված լարված վիճակի առնչությամբ, եւ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին խնդրել է հայրենակիցներին հայրենիք վերադառնալու կոչ անել, այդ երեւույթի հետագա շարունակումը հղի է անկանխատեսելի հետեւանքներով եւ ժողովրդագրական պայթյունի վտանգ է պարունակում:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Տեր-Պետրոսյանը ընդունեց խմբագիրներին

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՄԱՐՏ, ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ: Տեղի ունեցած զրույցի ընթացքում հանրապետության նախագահը հանգամանորեն ներկայացրեց ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման վերաբերյալ Հայաստանի իշխանությունների դիրքորոշումը, նշեց ներկա փուլի հիմնական խնդիրներն ու անհրաժեշտ քայլերը: Հանդիպմանը մասնակցում էին Գերագույն խորհրդի լրատվության հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Մնացական Տեր-Գրիգորյանը, նախագահի տեղակալ Կամո Վարդանյանը, հեռուստառադիոպալատի(?) պետ Տիգրան Հակոբյանը, «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի խմբագիր Այդին Մորիկյանը, «Ռեսպուբլիկա Արմենիա» օրաթերթի խմբագիր Արմեն Խանբաբյանը, «Ազգ» օրաթերթի խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանը, «Երկիր» օրաթերթի խմբագիր Էդուարդ Հարությունյանը, «Լրագիր» օրաթերթի խմբագիր Հայկազն Ղահրիյանը, «Հայք» թերթի խմբագիր Հենրիկ Աբրահամյանը, «Երկիր Նաիրի» թերթի խմբագիր Վարդգես Պետրոսյանը, Արմենպրես լրատվական գործակալության տնօրեն Գնորգ Հովհաննիսյանը: Մեր կողմից ավելացնենք, թե հանդիպման ներկա խմբագիրների կողմից գոհունակությամբ ընդունվեց հանրապետության նախագահի այն հայտարարությունը, թե նմանօրինակ հանդիպումները պարբերաբար կրկնվելու են:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մարդասիրական կազմակերպությունը փնտրում է բարձրագույն մասնագիտական կրթությամբ դեղագործ(ուհի) Սեփականատերում աշխատելու համար: Հեռ 28-50-02

Եղանակը Հայաստանում

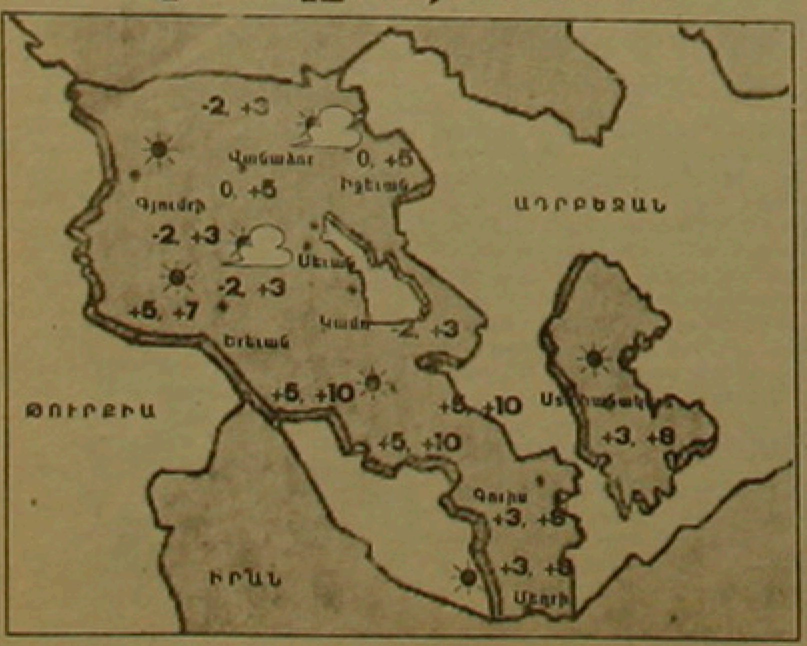

ՏԱԳՆԱՊ

Բիլ Քլինթոնը չի հրավիրի Ֆիդել Կաստրոյին

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 11 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Նախագահ Քլինթոնը մտադիր է արեւմտյան կիսագնդի 35 պետությունների ղեկավարներին (բացի Ֆիդել Կաստրոյից) հրավիրել դեկտեմբերին Ֆլորիդայի նահանգի Մայամի քաղաքում անցկացվելիք գագաթաժողովին մասնակցելու, այսօր հաղորդում է «Նյու Յորք թայմզ» թերթը: Վկայակոչելով վարչակազմի պաշտոնական անձանց, թերթը նշում է, որ ենթադրվում է այդ հանդիպման ընթացքում քննարկել Հյուսիսային, Կենտրոնական եւ Հարավային Ամերիկայում «ժողովրդավարության ամրապնդման եւ առեւտրի ազատականացման» հարցերը:

Արտյոմի գործն ուղարկվել է նոր դատաքննության

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Այսօր Ռուսաստանի Դաշնության Գերագույն դատարանի նախագահությունը բավարարեց դատախազների խմբի հսկիչ գանգատը, որոնք բողոքարկում են զինվորական ատյանի դատավճռի որոշումը Արտյոմի գործով դատավարությամբ մեղադրյալներին անհապաղ ներում շնորհելու մասին: Արտյոմի գործը ուղարկված է նոր դատաքննության: Այդ մասին մեր թղթակցին հաղորդեցին Ռուսաստանի Դաշնության Գերագույն խորհրդի նախագահության տարտուղարության գրասենյակում:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է մեկ սենյականոց բնակարան կոմունալ բոլոր հարմարություններով, ամբողջովին վերանորոգված: Հասցեն Կոմիտաս 7/2, («Բարեկամություն» մետրոյի մոտ) Պայմանների հետ ծանոթանալ զանգահարել 22-36-67 (ժամը 16.00-20.00):

Ավիաչվերթներ ԵՐԵՎԱՆ-ՕՄՍԿ-ԽԱԲԱՐՈՎՍԿ

Շոփ-տուր ՉԻՆԱՍՏԱՆ (ՀԱՐԲԻՆ, ՇԵՆՅԱՆ)

ԳՈՒՄԱՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄ ԵՎ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄ

ԲԵՌՆԱՓՈԽԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ՈՒՂԵԿՑՈՒՄ

NAAM

Մեր հասցեն «Սեւան» հյուրանոց, 120 սենյակ:
Հեռախոսներ 56-49-78, 58-26-53, 56-26-53, 56-18-26:

Մեր գովազդը տեսեք նաեւ «ԵՐԿԻՐ», «ՀՀ», «ՐԱ» թերթերում

A STYLE

A & R TRAVEL Co LTD

ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱՆ կազմակերպում է 5-օրյա ուղեւորություններ

ԵՐԵՎԱՆ-ԴՈՒԲԱՅ-ԵՐԵՎԱՆ

- Յուրաքանչյուր 11-րդ բաժինը՝ անվճար:
- 1 տոննայից ավելի քաշ փոխադրողը սպասարկվում է ուղեբեռի համար սահմանված գնի 6,5 %, 5 տոննա եւ ավելի քաշ փոխադրելու դեպքում 10 % զեղչով:
- Ինքնաթիռը, մինչեւ վերադարձը, մնում է էմիրությունում:
- 10 հոգանոց խմբի հավաքողը ուղեւորությանը մասնակցում է անվճար:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 58.92.83
Մեր հասցեն՝ Գեւորգ Քոչարի 21:

A STYLE

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2   Գրանցման թիվ 65.   Դասիչ 69149.   Տպաքանակ 15 000.   Պատվեր 1714   Ստորագրված է տպագրության 11. 03. 1994   Գինը 1 դրամ

digitised by A.R.A.R.@